Onderwijs
Ondersteunend
Gedrag

Bijzondere dagen

- Koningsdag
- Moederdag
- Vaderdag
- Jarig
- De Speeltuin
- De dierentuin
- Een nieuw jaar

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

Instructie

Het programma Goed, Beter, Best! is bedoeld voor ouders met kinderen in de onderbouw van de basisschool: groep nul, één en twee. Goed, Beter, Best! heeft als doel de ouders intensief te betrekken bij het onderwijs aan hun kind zodat de kinderen zich optimaal ontwikkelen, thuis en op school.

Bij het uitvoeren van het programma Goed, Beter, Best! in de praktijk is de situatie op de specifieke school (de planning van VVE-thema's, de contactmomenten tussen school en ouders et cetera) leidend voor het plannen van de Goed, Beter, Best! lessen.

Het programma Goed, Beter, Best! bestaat uit drie programmaonderdelen:

1. OnderwijsOndersteunend Gedrag (OOG)
2. Educatief Partnerschap (EP)
3. Taal

OnderwijsOndersteunend Gedrag (OOG)

De VVE-thema's (thema's behorend bij het programma voor voor- en vroegschoolse educatie dat in de onderbouw gebruikt wordt) zijn gekoppeld aan het OOG-programma. De taallessen zijn op drie niveaus (*, **, ***) op hun beurt weer gekoppeld aan de VVE-thema's.
Samen met de leerkrachten van de VVE-groepen worden de thema's gepland. Op het moment dat in de onderbouw gewerkt wordt aan bijvoorbeeld het VVE-thema 'Lente' dan wordt dit thema ook leidend in de OOG-lessen en vervolgens in de taallessen. Zo geldt dit ook voor alle overige VVE-thema's.

Educatief Partnerschap (EP)

De lessen uit het EP-programma kunnen op elk moment gegeven worden. Het is logisch om te starten met het thema 'Ken de school'. Vervolgens kunnen in overleg met de school de andere EP-lessen gepland en aangeboden worden.

Taallessen

De taallessen op de taalbladen worden binnen de context van het desbetreffende thema uit het OOG-programma aangeboden. Biedt de taallessen nooit aan als op zichzelf staande eenheden.

De taallessen zijn op drie niveaus:

1. * Alfa B
2. ** NT2-niveau A1
3. *** NT2-niveau A2/B1

Welk niveau aangeboden wordt is afhankelijk van de uitkomsten uit de intaketoetsen.

Een trainer die deze lessen geeft moet gewend zijn om aan zeer heterogene groepen les te geven. Er zullen zowel grote verschillen zijn in het taalniveau van de deelnemers als in opleidingsniveau. Het is daarom van groot belang dat deelnemers aan Goed, Beter, Best! serieus genomen worden in het inbrengen van hun eigen ervaringen en hun eigen cultuur.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

Inhoud

Bijzondere dagen

Lessen	pagina
Koningsdag	4 - 13
Moederdag	14 - 23
Vaderdag	24 - 33
Jarig	34 - 44
De speeltuin	45 - 54
De dierentuin	55 - 65
Bijlage dierenkaartjes	66 - 72
Een nieuw jaar	73 - 84
Bijlage woordenlijst over tijd	85 - 86
Taalbladen Bijzondere dagen	87 - 121
Colofon	122

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

Koningsdag

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

koningsdag

Auteur: Marian Veldhuis

voor de docent

Over groep nul

- Koninginnedag was al in de tijd van Koningin Wilhelmina een feestdag in Nederland; het viel toen op 31 augustus, de geboortedag van Wilhelmina. In de tijd dat Juliana koningin was, verschoof Koninginnedag naar 30 april, de verjaardag van Juliana. Ook Beatrix (die op 31 januari werd geboren) vierde op 30 april haar verjaardag in het land. Nu Koning Willem-Alexander is ingehuldigd, vieren we in Nederland Koningsdag op 27 april. Ook in groep nul leven de kinderen naar Koningsdag toe. Vraag ernaar in de school; hoe wordt er aandacht aan besteed?

Om over te praten

- Over de koning en zijn familie – kennen de cursisten de koninklijke familie? Hoe heet het koningspaar? Hoe heten hun dochters? Hoe oud is Beatrix? Hoe lang was zij koningin? Wie kennen de cursisten nog meer van het koningshuis?
- Wie weet op welke dag Koningsdag valt? En op welke dag viel Koninginnedag?
- Wat gebeurt er in de buurt allemaal op Koningsdag? Wie is er weleens op een vrijmarkt geweest?
- Weten de cursisten wat de peuters over Koningsdag leren in groep nul? Gaan zij een kroon knutselen of iets anders maken?

Tip voor een activiteit met het kind

- Een boekje lezen over een koning, koningin, prins of prinses. Bijvoorbeeld De koning van Dick Bruna, de boeken van Liselotje (van Marianne Busser en Ron Schröder) of over de kleine prinses van Tony Ross.
- Knutselen, bijvoorbeeld een kroon of een vlag.
- Praten over koning/koningin zijn, over de vlag, over de kleuren oranje, rood, wit en blauw.
- Praten over het feest en de vrijmarkt op koningsdag, bijv. aan de hand van de praatplaat.
- Praten over wat je gaat doen op koningsdag. Ga je limonade drinken? Een liedje zingen? Een leuk speeltje kopen op de vrijmarkt?
- Het liedje ‘oranje boven’ samen zingen, natuurlijk met oranje accessoires (let op: “leve de koningin” is geworden: “leve de koning en Maxima!”)
- Thuis op zoek gaan naar hoofddeksels (zie plusopdracht): wat kun je allemaal op je hoofd dragen? Wanneer draag je dat? Het is leuker om de verschillen tussen een pet, een kroon, een heksenhoed en een helm in het echt te voelen en te zien, dan om het van een plaatje te zien.

Opdrachten & scores

- Praten over het thema (koningsdag) met je kind: CI, 2. En CIII, 17b en 17d.
- Een boek over een koning(in), prins of prinses (voor-)lezen: CV, 6a.
- Een kroon of vlag knutselen: CIV, 9b.
- Kijken en benoemen van dingen op de praatplaat: CIII, 6b.
- Liedje zingen: CIV, 16a.
- Spelen met hoeden en petten, praten over verschillen: CIV, 9a, CIII, 9c.
- De juf vragen of er hulp nodig is bij het knutselen voor Koningsdag: BIII, 4b.
- De juf vragen naar boektitels over koningen of prinsessen: AIII, 4b.

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

Op 27 april is het Koningsdag.

Dan viert de koning zijn verjaardag.

Het oranjezonnetje schijnt.

Bijna iedereen heeft vrij.

In de stad is het vrijmarkt.

Kinderen verkopen hun oude speelgoed.

In groep nul maken de kinderen

een Konings-knutsel.

Opdracht voor thuis

Praat met je kind over de koning en de koningin. Wie is de koning?

- is hij ook een papa?
- is hij de baas?

Gaan jullie ook feestvieren op Koningsdag?

Knutsel een kroon!

Extra opdracht voor thuis

Zoek een boek over een koningin of een koning.

Vraag je kind:
Wat zou je doen als je koning of koningin was?

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

werkblad

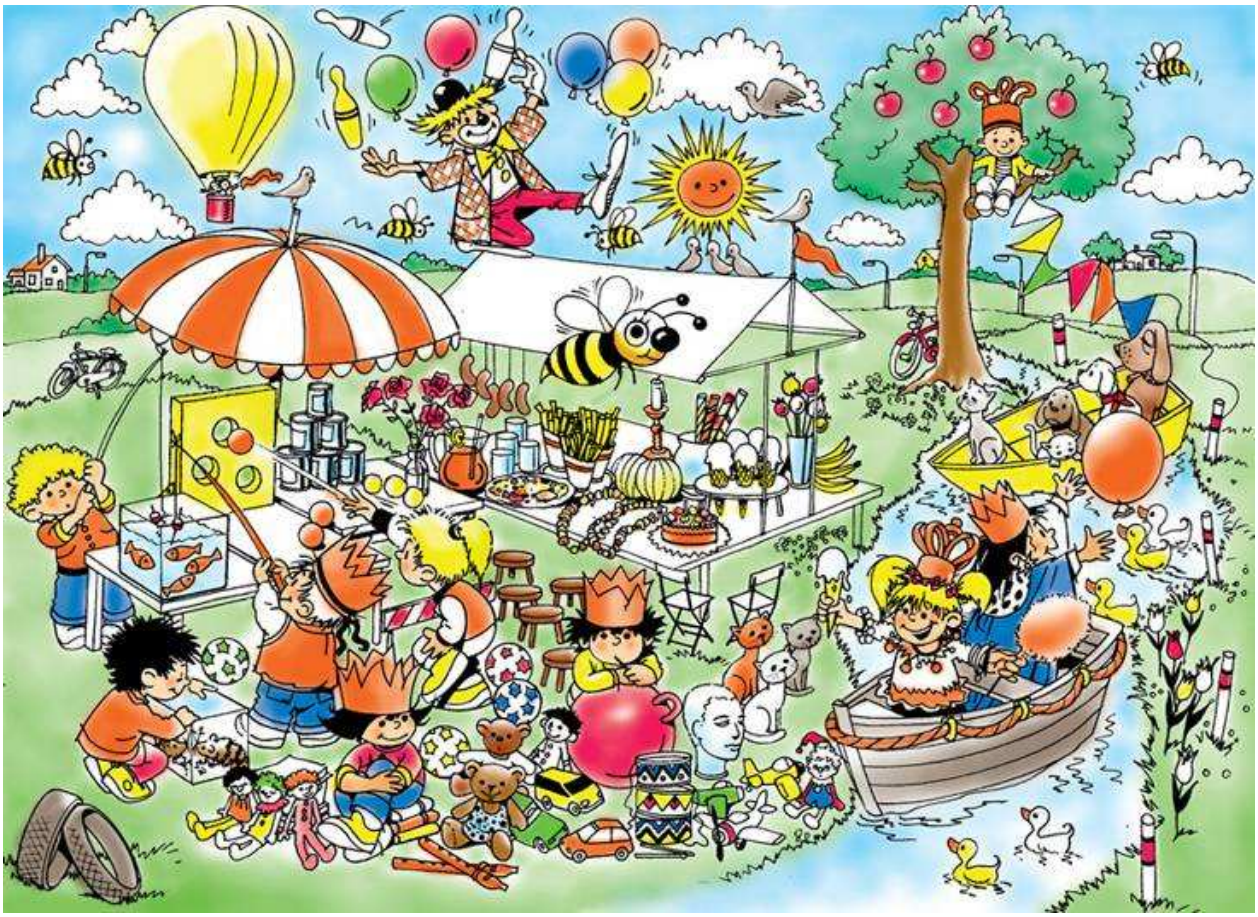

Wat zie je?

- Wijs aan:
  - wat is blauw?
  - ballen gooien
  - de clown
- Wat zie je nog meer?

Praat erover.

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Kijk met je kind.
Praat erover.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

werkblad

Knutsel een kroon
Knip uit.
Versier of kleur de kroon.

Praat over wat je doet
- Ik knip de kroon uit.
- Ik versier de kroon.

Tip voor thuis:

Maak een vlag.

Neem blauwe en rode stukjes papier.
Plak op de vlag.

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOEDE BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

koningsdag

werkblad

Oranje boven!

Liedje: "Oranje Boven"
Via www.youtube.com.
Type in: oranje boven msp

Oranje boven

Oranje boven

Leve de Koning en Maxima!

Oranje boven

Oranje boven

Leve de Koning en Maxima!

Zing mee.

Vertel je kind over de moeder van koning Willem-Alexander: Beatrix.
Zij was vroeger koningin.
Toen zong iedereen: Leve de koningin!

Liedje: Oranje boven, leve de koningin.
Via www.youtube.nl
Type in: madelief oranje boven

Zing samen met je kind.

GOED BEZIG

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

plusopdracht

Hoeden en petten

Trek een lijn van het woord naar het plaatje.

Wijs de plaatjes aan. Hoe heet het?

De Koning draagt een kroon.

De politiepet hoort bij een politieman.

Welke beroepen zie je nog meer?

Welke draag je in de winter?

Welke draag je in de zomer?

Speel thuis met hoeden en petten. Wie ben je met deze pet op? Maak grapjes. Praat erover.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

koningsdag

plusopdracht

Wat hoort er bij Koningsdag?
Omcirkel de woorden.

oranje	de kroon	de telefoon	de krop sla
ballen gooien	het zout	de vrijmarkt	het bier
de muziek	de agenda	de vlag	het huis
Willem-Alexander	het speelgoed	de schuur	

Praat met elkaar over Koningsdag.

Wat hoort er allemaal bij die dag?

Wat gebeurt er op straat?

Wat doen de prinsesjes op deze dag?

Maak goede zinnen.

- de straat is versierd.
- ...
- ...
- ...

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

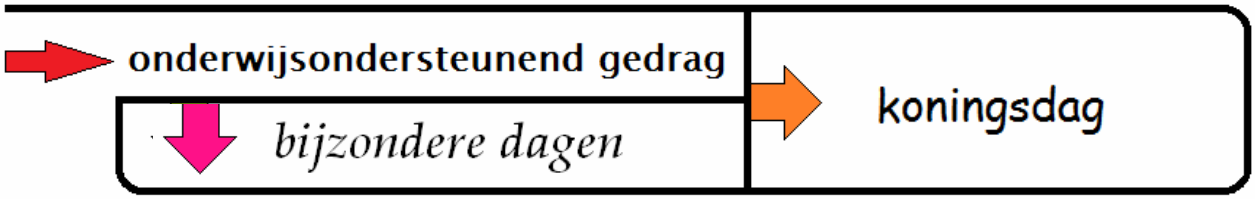

WOORDENLIJST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

GOEDBETERBEST

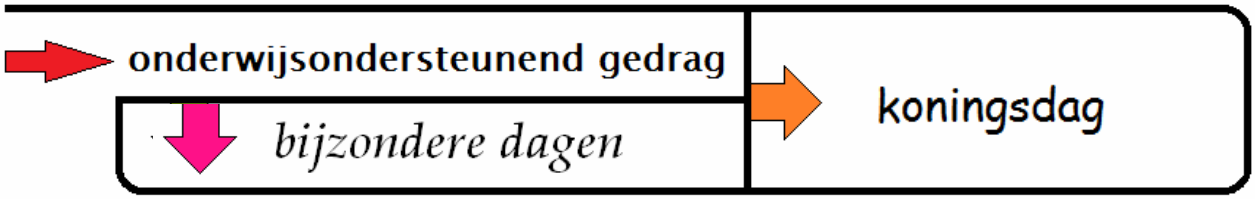

PORTFOLIO

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

Moederdag

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

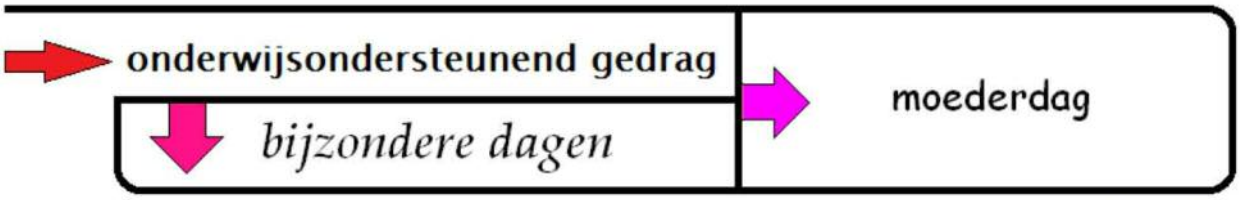

voor de docent

Over groep nul

- Vraag na of er in de groep aandacht wordt besteed aan moederdag, en zo ja, op welke manier. Vormt het een intermezzo in het lopende thema? Gaat het alleen om een knutsel maken?
- Wees alert: bij sommge peuters zal de thuissituatie anders zijn. Overleg hierover met de juffen.
- Peuters vinden het meestal erg leuk om het over mamma te hebben; het leven thuis vormt een groot deel van de belevingswereld. Zelf een verrassing maken, is dan ook leuk. De jongste peuters zijn zich vaak minder bewust van de precieze bedoeling. Het is goed als ouders weten, dat je je kind hierin een beetje kunt helpen en 'leiden'. NB. omdat in kinderboekjes consequent 'mama' staat en geen mamma, is in de werkbladen 'mama' als schrijfwijze aangehouden.

Om over te praten/tips

- Moederdag wordt in veel landen op één of andere manier gevierd. Moederdag valt op de tweede zondag van mei.
- Wat vinden de cursisten van moederdag? Vieren zij het ook? Geef aan dat het voor peuters vooral leuk is om iets voor mamma te doen of te maken en hen te verwennen, bijvoorbeeld met een ontbijtje op bed, een klein cadeautje en natuurlijk: zij hoeft die dag niets te doen…!
- Voor peuters is het nog vaak niet duidelijk dat het anders is dan 'jarig zijn'. Daar kun je over praten.
- Het 'geheim houden' van een cadeautje is voor een peuter nog lastig. De vader of een andere volwassene kun je daarmee helpen. Maak het niet te spannend. Een peuter heeft nog nauwelijks besef van tijd, en weet dus niet wat je bedoelt als je zegt dat het overmorgen moederdag is.
- Voor een peuter is het resultaat nog niet zo belangrijk; een knutselwerkje hoeft er dus niet 'mooi' uit te zien. Als de peuter lekker bezig is geweest, is het prima.
- In het verlengde van de opdracht 'wensencollage': Het praten over 'wat vindt mamma leuk' is voor een peuter nog erg moeilijk. Leg de relatie met wat de peuter leuk of fijn vindt om te doen. Laat ouders samen met hun kind praten over: wat zullen we gaan doen voor mamma? Een sapje inschenken… Jij mag het mamma geven, enzovoorts.

Opdrachten en scores

- Vragen bij de juf naar het thema en hulp aanbieden: BII, 2a.
- Met je kind praten over wat het in de groep voor moederdag heeft gemaakt: CI, 2.
- Een complimentje ervoor maken: CII, 13. Praten over moederdag, kijken naar foto's van het gezin: CIII, 3.
- Samen knutselen, een verrassing maken (versje leren, tekening maken): CI, 9.
- Het digitaal prentenboek kijken (liefst ook het boekje zelf lezen) over mama (mama kwijt, ik wil mijn mama, ik vind je lief, mama, etc.), interactief, dus al pratend met je kind: CV, 7a.
- Het boekje 'mama kwijt' geeft veel stof tot praten over 'hetzelfde en 'anders': groot-klein, grote ogen- kleine ogen, lange oren – korte puntige oren, etc. Vertel dat peuters een favoriet boekje vaak willen lezen. Herhaling is belangrijk: zo leren ze de woorden goed en de herhaling geeft ook veiligheid.
- Samen stoeien, knuffelen: score CII. Laat eventueel een liedje zien over stoeien en knuffelen uit het zandkasteel (schooltv.nl/beeldbank. Klik peuters en kleuters, type in: stoeien is leuk).
- De lesopdracht: wat zit er in mamma's handtas: kunnen ouders ook thuis doen met hun kind, maar dan uiteraard met de 'echte' spulletjes. Kijken, pakken, benoemen: wat hoort er in mijn tas? Maak er een spelletje van door er andere dingen bij te leggen, zoals een knijper, een vork, een afstandsbediening (score CI, 9).

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Op moederdag wordt mama verwend.

Moederdag is in mei.

Je kind maakt een verrassing.

Mama krijgt een dikke zoen.

Ze krijgt misschien een ontbijt op bed.

Mama hoeft vandaag niets te doen!

Praat over moederdag met je kind.

- is mama dan jarig?
- wat kun je doen om mama te verwennen?
- wat is dat: verwennen? is dat leuk?
- is er ook een vaderdag?

Kijk samen naar foto's van het gezin.

Maak een tekening of zeg een versje op.

Lees een boek over mama.

Praat erover.

- wat doe je graag samen?
- hoe knuffelen jullie?

Ga even samen stoeien.

Kietel elkaar!

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

moederdag

werkblad

Wat zit er in mama's handtas? Wat niet?

Praat erover. Heb jij ook een volle handtas?

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Kijk met je kind in je tas. Wat zit er allemaal in?

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

moederdag

werkblad

Uitleg van de docent.

Wensen-collage

Wat vind jij fijn op moederdag?
Teken het. Of knip plaatjes uit.

- Maak een collage.
- Schrijf het woord erbij.
- Laat het thuis zien!

bonbons

sinaasappelsap

voorbeelden

nagellak

een tekening

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

moederdag

werkblad

Lees het opzegversje.

moederdag

mama, wil je even
luisteren
ik ga iets in je oor
fluisteren
het gaat over mij
het gaat over jou
psssssst…!
weet je dat ik
van je hou?

Leer het versje aan je kind, voor thuis.

Luister, dit rijmt:
luisteren - fluisteren

Wat rijmt?

Weet je wel wat ik ga <u>doen</u>? Ik geef jou een dikke .....

Rozen zijn rood en viooltjes zijn <u>blauw</u>, lieve mama ik hou van .....

Het staat morgen in de <u>krant</u>: jij bent de liefste mama van het .....

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

moederdag

plusopdracht

verhaal Mama kwijt
Via Youtube.nl
Type in: digitaal prentenboek mama kwijt Laquisha

Luister het verhaal. Kijk naar de plaatjes.

Vul het goede woord in.

ogen	kom	koekjes	zoeken	mama

Geen paniek vriendje, zegt Eekhoorn.

Ik vind jouw …… wel.

Hoe ziet ze eruit?

Mama heeft grote ……

Ik weet het! …… maar mee, zegt Eekhoorn.

Wacht eens even, zegt Kikker.

Jouw mama is jou overal aan het ……

Heel erg bedankt, jongens, zegt mama Uil.

Gaan jullie mee naar ons nest? Ik heb ……

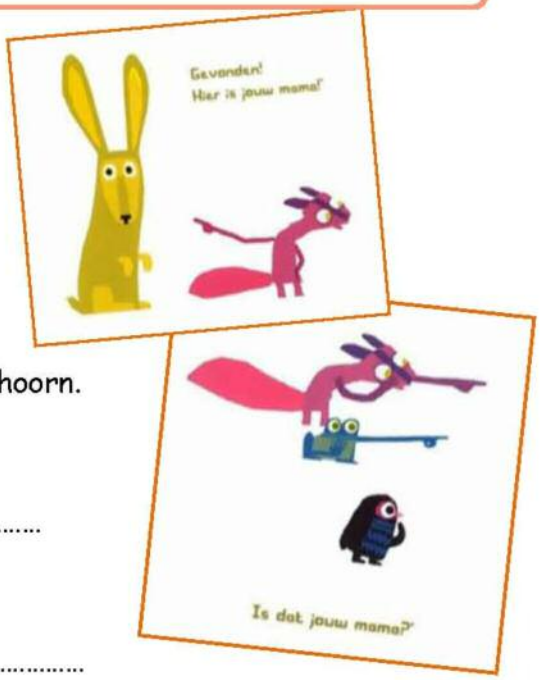

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Leen het boek. Kijk samen.
Praat er samen over.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

moederdag

plusopdracht

Liedje: Moederdag
Via youtube.nl
Type in: moederdag kinderen voor kinderen.

Luister naar het liedje.

Vul het goede woord in.

bed	cadeautje	ontbijt	jaar

moederdag, moederdag
de dag dat zij alles mag.
één keer in het hele .....
is die dag van haar.

eerst wordt er thee gezet.
dan een lekker ..... op bed,
een eitje en een worstenbroodje,
en mijn zelfgemaakt .....

met dienblad de slaapkamer in.
een glimlach als ik voor haar zing.
met z'n allen in het grote .....
moederdag brengt zoveel pret.

dit liedje kun je thuis ook laten horen via youtube.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

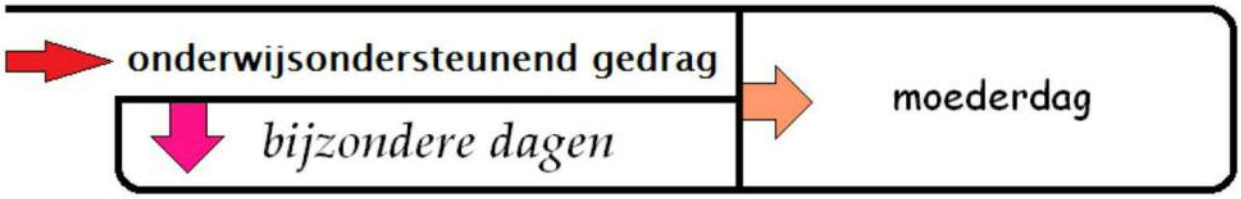

WOORDENLIJST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

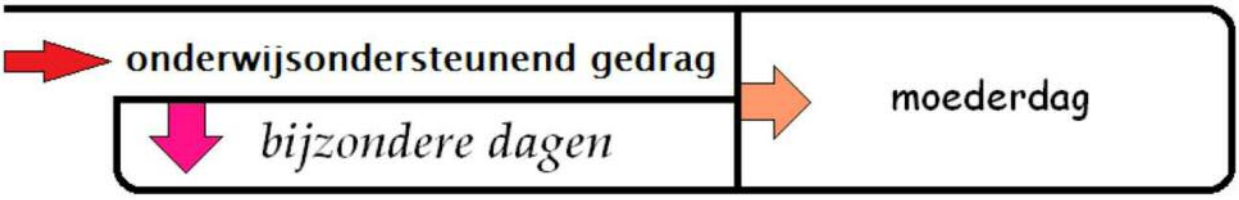

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Vaderdag

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

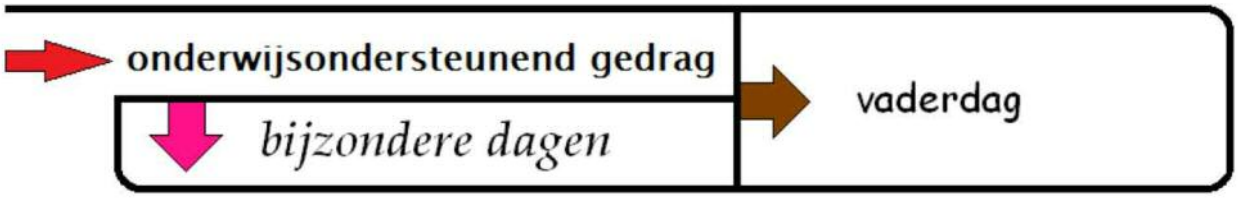

voor de docent

Over groep nul

- Vraag na of er in de groep aandacht wordt besteed aan vaderdag, en zo ja, op welke manier.
- Vormt het een intermezzo in het lopende thema? Gaat het alleen om een knutsel maken?
- Wees alert: bij sommige peuters is er geen papa thuis. Overleg hierover met de juffen.
- Peuters vinden het meestal erg leuk om het over papa te hebben; het leven thuis vormt een groot deel van de belevingswereld. Zelf een verrassing maken, is dan ook leuk. De jongste peuters zijn zich vaak minder bewust van de precieze bedoeling. Als ouders dit weten, begrijpen zij dat zij hun peuter een beetje moeten begeleiden bij het zorgen voor de verrassing voor vader.
- NB. De schrijfwijze ‘papa’ is aangehouden.

Om over te praten/tips

- Vaderdag valt op de derde zondag van juni. Praat even over de precieze datum.
- Wat vinden de cursisten van vaderdag? Wordt het, net als moederdag, gevierd?
- Geef aan dat het voor peuters vooral leuk is om iets voor papa te doen of te maken en hem te verwennen, bijvoorbeeld met een ontbijtje op bed, een klein cadeautje en natuurlijk: hij hoeft die dag niets te doen…!
- Als de peuter moederdag heeft gevierd in mei, is meestal ook wel duidelijk wat vaderdag is.
- Het ‘geheim houden’ van een cadeautje is voor een peuter nog lastig. Als moeder kun je daarmee helpen. Maak het niet te spannend. Een peuter heeft nog nauwelijks besef van tijd, en weet dus niet wat je bedoelt als je zegt dat het overmorgen vaderdag is.
- Voor een peuter is het resultaat nog niet zo belangrijk; een knutselwerkje hoeft er dus niet ‘mooi’ uit te zien. Als de peuter lekker bezig is geweest, is het prima.
- Laat ouders samen met hun kind praten over: wat zullen we gaan doen voor papa? Maak samen een klein plannetje (een dag van tevoren).

Opdrachten en scores

- Vragen bij de juf naar het thema en hulp aanbieden: score BII, 2a.
- Met je kind praten over wat het in de groep voor vaderdag heeft gemaakt: score CI, 2.
- Een complimentje ervoor maken: score CII, 13.
- Praten over vaderdag, kijken naar foto’s van het gezin: CIII, 3.
- Samen knutselen, een verrassing maken (versje leren, tekening maken): CI, 9. Een boekje lezen over papa, interactief; praten over hoe het thuis gaat: CV, 7a.
- Geef aan dat herhaling voor kinderen belangrijk is: zo leren ze de woorden goed en de herhaling geeft ook veiligheid.
- Samen stoeien, knuffelen: score CII. Laat eventueel een liedje zien over stoeien en knuffelen uit het zandkasteel (schooltv.nl/beeldbank. Klik peuters en kleuters, type in: stoeien is leuk).
- De lesopdracht: wat hoort bij papa? Dat kunnen ouders ook thuis doen met hun kind, maar dan uiteraard met ‘echte’ spullen. Kijken, pakken, benoemen. Maak er een spelletje van door er dingen van mama of het kind bij te leggen: een lippenstift, een puzzeltje... (score CI, 9).

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

introductieblad

Op vaderdag wordt papa verwend.

Vaderdag is in juni.

Je kind maakt een verrassing.

Een knutsel of een tekening.

Papa wordt lekker lang geknuffeld.

Misschien krijgt hij ontbijt op bed.

Hij mag vandaag lekker luieren!

Praat over vaderdag met je kind.

- wat kan papa allemaal?
- wat vindt papa leuk?
- wat gaan we doen op vaderdag?

Kijk samen naar foto's van het gezin.

Maak een verrassing voor papa.

Maak een tekening of zeg een versje op.

Lees een boek over papa.

Praat erover.

- doe jij dat ook met papa?
- wat doe je graag samen?
- hoe knuffelen jullie?

Ga even samen stoeien.

Kietel elkaar!

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

vaderdag

werkblad

Wat hoort bij papa ? Wat niet?

Praat erover.

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Speel het spel thuis met echte spullen. Wat hoort bij papa? Wat hoort bij mama? Wat hoort bij jou?

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

werkblad

Uitleg van de docent.

Wensen-collage

Wat vindt papa fijn op vaderdag?
Teken het. Of knip plaatjes uit.

- Maak een collage.
- Schrijf het woord erbij.
- Laat het thuis zien!

ontbijt

vruchtensap

voorbeelden

chocolade

een tekening

Schrijf de woorden
in de woordenlijst.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

werkblad

Liedje: Ik vind je lief.
Via Youtube.nl
Type in: lied vaderdag 2010

Vaderdag

Luister het liedje

ik vind je lief
ik vind je lief
wil je een zoen van mij
ik vind je lief
ik vind je lief
papa kom eens gauw
een zoen voor jou!

Leer het liedje aan je kind, voor thuis!

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

vaderdag

plusopdracht

verhaal Raad eens hoeveel ik van je hou
Via Youtube.nl
Type in: raad eens timboektoe

Luister het verhaal. Kijk naar de plaatjes.

Vul het goede woord in.

armen	haas	maan	springen	hoeveel

Raad eens ..... ik van je hou?

Hazeltje rekt zijn ..... uit zo ver hij kan.

Grote ..... strekt ook zijn armen.

Ik hou van jou zo hoog als ik kan .....

Ik hou van jou helemaal tot aan de ..... en terug.

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Leen het boek. Kijk samen.
Vertel het aan je kind.
Praat er samen over.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

plusopdracht

Dit is Nino.
Hij vindt het boek
'mijn papa is een reus' heel leuk.
Hij kent het bijna uit zijn hoofd.
Luister maar.
Wat een schatje hè?

Kijk naar dit filmpje (via youtube.nl. type in: mijn papa is een reus).

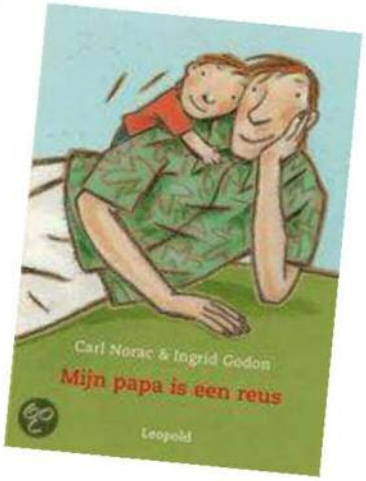

Wil jouw kind ook vaak
hetzelfde boekje?
Peuters vinden dat leuk.
Ze leren ervan.
Vraag aan je kind:
Wil *jij* het verhaal vertellen?

Leen dit boek bij de bibliotheek.

Vul het goede woord in. Schrijf de woorden in de woordenlijst.

vingers	niest	later	klimmen	allerliefste

Als ik mijn papa wil knuffelen, moet ik op een ladder .....

Als mijn papa ....., dan gaat het heel hard waaien.

Mijn papa wint niet met knikkeren. Zijn ..... zijn veel te groot.

Ik vind het leuk als mijn papa zegt: jij wordt ..... net zo groot als ik.

Mijn papa is de ..... reus.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

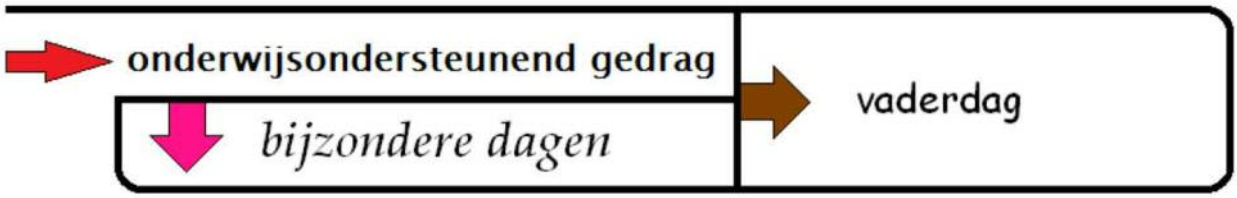

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

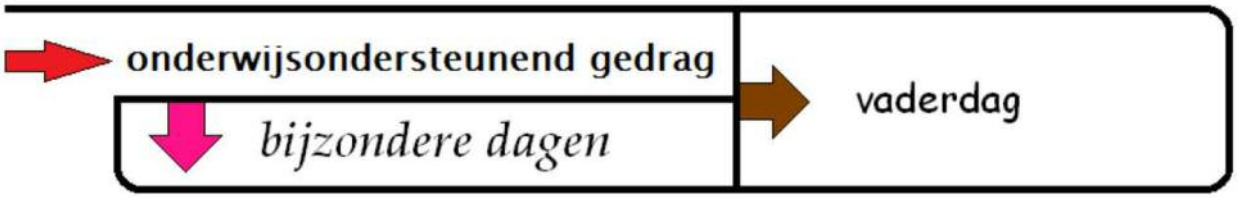

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Jarig

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

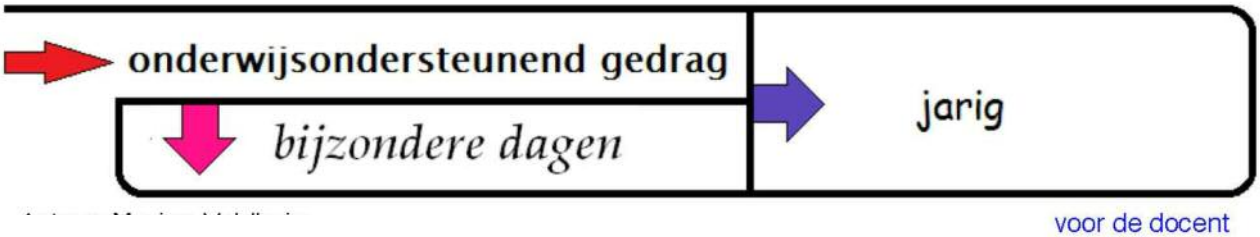

voor de docent

Over groep nul

- De meeste kinderen in groep nul vieren hun derde en hun vierde verjaardag in de groep. De vierde verjaardag is meteen het afscheid van de peutergroep.
- Het vieren van de verjaardag gaat gepaard met vaste rituelen, die in elke groep nul een beetje anders kunnen zijn. Meestal is er een feesthoed waarop de naam en leeftijd van de jarige staan. Er wordt gezongen in de kring en er mag getrakteerd worden.
- Voor de driejarigen zijn de festiviteiten rond de verjaardag (die natuurlijk ook thuis wordt gevierd) soms een beetje veel.
- Soms wordt er thuis al een partijtje voor kinderen gevierd, maar vaak ook niet. Voor peuters (én ouders!) is het nog moeilijk om wat langer met meerdere kinderen in één ruimte te spelen.

Om over te praten/wat kun je doen met je kind?

- Vraag de cursisten naar hun ervaringen met het jarig zijn van hun kind, thuis en in de groep.
- Zijn er verschillen in de manier waarop er feest wordt gevierd? Wat hoort er allemaal bij het vieren van de verjaardag? Maak eventueel een woordweb.
- Gaat het vieren van de verjaardag thuis ook volgens vaste rituelen (bijv. Het kind 's morgens wakker zingen met een verjaardagslied – het vieren van de verjaardag met familie)?
  Als ouders (van tevoren) met hun kind praten over wat er op die dag gaat gebeuren, dan kan het kind het verloop van de dag beter begrijpen en ondergaan.
- Je kunt samen boekjes lezen over jarig zijn en alles benoemen wat er bij een verjaardag hoort.
- Als er een kindje jarig is geweest in de groep, praat er dan over. Zing thuis nog een verjaardagsliedje. Je kunt ook samen met je kind doen alsof de knuffel of een pop jarig is. Zo is je kind actief bezig met 'jarig': dat is goed voor het denken en de taal.
- Je kunt samen een verjaardagskaart maken (tekenen, scheuren) voor iemand, of voor de knuffel.
- Op de verjaardag zelf kun je vertellen wie er 's middags komen. Je kind kan helpen met het klaarzetten van kopjes en schoteltjes. ('die is voor oma, die is voor tante Eva…').
- Soms zijn ouders enthousiaster over de verjaardag dan hun kind. Maak het kind niet al te 'gek' met het jarig zijn; peuters kunnen er moeite mee hebben om alle indrukken en emoties in goede banen te leiden.
- Ze kunnen snel moe, druk of driftig worden. Wees hierop voorbereid en houd het een beetje rustig.

Geef als tip voor bij de woordpuzzel (plusopdracht): tel de lettervakjes.

Opdrachten en scores

- Overleg met de juf hoe de verjaardag in de groep wordt gevierd: score BII, 2a.
- Praten over jarig zijn, de verjaardag, hoe veel jaar ga je worden, enzovoorts.: score CI, 2.
- Vragen aan de juf hoe het verjaardag vieren in de groep is gegaan: AI, 1a.
- Samen met je kind praten over hoe de verjaardag in de groep is gevierd: CI, 1.
- Een verjaardagskaart tekenen, een doe-alsof spel doen over een jarige knuffel: CI, 9.
- Een boek uitzoeken over jarig zijn (eventueel op rijm), het boek samen lezen en de Nederlandse woordjes oefenen: score CV, 8, 7a en 7b.
- Een verjaardagsliedje zingen, het liedje van Nijntje opzoeken en kijken: score CIII, 6.
- Eén ander kind uitnodigen voor het verjaardag vieren thuis: CIV, 12.
- Ook de moeder en/of vader uitnodigen voor het feestje: score BV, 8.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Vandaag wordt Kamal 3 jaar!
De juf heeft een mooie
feesthoed gemaakt.
Er staat een drie op.
Zijn stoel is mooi versierd.
Alle kinderen zingen voor hem.
Hieperdepiep..... Hoera!
Kamal mag trakteren.
Mmm... dat is lekker!

Opdracht voor thuis

Praat met je kind over jarig zijn.

- Kamal is jarig vandaag, hè?
- wat doet de juf dan?
- wat doen de kindjes?

Lees samen een boek over jarig zijn. Wat doe je thuis, als er iemand jarig is?

Extra opdracht voor thuis

Speel samen een doe-alsof spel.
De pop of de knuffel is jarig.

- kom, we versieren de stoel!
- weet jij een cadeautje?
- wat gaat beer trakteren?

Zing liedjes voor de jarige!

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

werkblad

- Wat is weg? (nr. 1 t/m 7)

- Wijs aan:
  - de limonade
  - de kartonnen doos

- Wat zie je nog meer?

Praat erover.

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

jarig

werkblad

verjaardagskaart maken

Nodig:

- wit en gekleurd papier
- kleurpotloden, stiften
- schaar en lijm

teken en kleur
of
scheur en plak
} een vrolijke verjaardagskaart

voorbeelden

Praat over wat je doet.

- ik schrijf de naam van mijn kind erbij
- ik schrijf een 3 in de ballon

Maak samen een verjaardagskaart voor een knuffel.
Vier de verjaardag van de knuffel!
Wat hebben jullie allemaal nodig? Praat erover.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

werkblad

Rijmwoorden

Lees de woorden en spreek ze hardop uit.

Luister. Wat rijmt?

Verbind de woorden die rijmen.

dag	groet
taart	klein
bezoek	versieren
weer	vandaag
zijn	kaart
vieren	traktatie
feesthoed	koek
felicitatie	mag
graag	beer

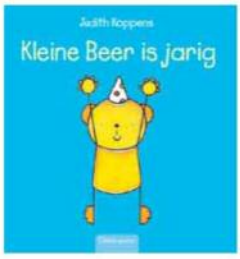

Zoek samen een boek over 'jarig zijn'.
Lees het samen.

Boekjes op rijm:
Hoera voor Pietertje Pet
Liselotje is jarig

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

jarig

plusopdracht

liedje: "Nijn is jarig"
Via www.youtube.nl
Type in: nijn is jarig

Kijk en luister.

Vul het goede woord in.

Vandaag is Nijn vroeg wakker
't is geen gewone .....
Ze kan bijna niet wachten
tot ze naar beneden .....
Er staan vast al cadeautjes klaar
en iedereen zingt straks voor haar:

Op school mag Nijn trakteren.
Ze gaat rond met snoep en koek
en vraagt aan al haar vriendjes:
kom je na school op .....?
Trots staat ze op de stoel
en hoort
de hele klas die zingt in koor:

Nijn is jarig vandaag
Nijn is jarig vandaag
Nijn is jarig, Nijn is jarig
Nijn is jarig vandaag !

En als Nijn weer uit school komt
krijgt zij een mooie kaart.
En op de keukentafel
staat haar verjaardags.....
De deurbel gaat, wie zou dat zijn?
Daar staan haar vriendjes, groot en .....

Van moeder mag Nijn kiezen
het eten van vandaag
ijs en pannenkoeken
dat lust ik toch zo .....!
In bed fluistert ze: lieve beer
zo'n feestje wil ik morgen .....!

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

jarig

plusopdracht

Woordpuzzel

Lees de woorden.

Zet de woorden
op de goede plaats.

gefeliciteerd (13 letters)	kaarsjes (8)
cadeautjes (10)	feestje (7)
feesthoed (9)	taart (5)
trakteren (9)	jarig (5)
slingers (8)	hoera (5)

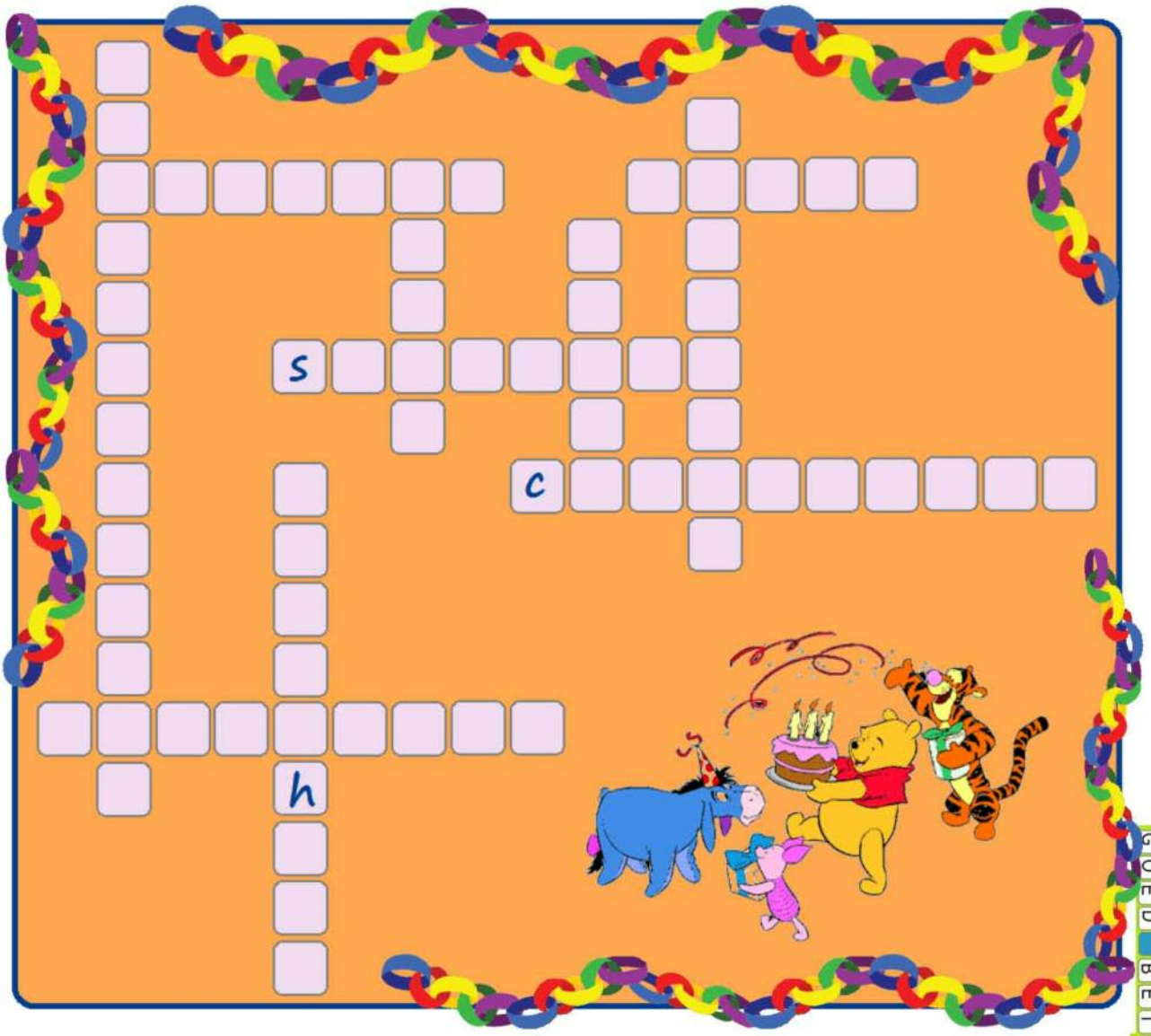

GOED BETER BEST

Schrijf de woorden in de woordenlijst

Praat over wat je allemaal nodig hebt bij een verjaardag.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

jarig

plusopdracht

verjaardagsliedje
Via www.youtube.nl. Type in:
verjaardagsliedjes voor sam nando

Lang zal hij leven
Lang zal hij leven
Lang zal hij leven in de gloria
in de gloria
in de gloria
Hieperdepiep.....
Hoera!

De meeste mensen zingen
niet: Lang zal *hij* leven
maar: Lang zal *die* leven

En ook zingen ze meestal
niet: Lang zal *zij* leven
maar: Lang zal *ze* leven

Zing mee!

twee violen en een trommel en een fluit
en ..... die is jarig
en de vlaggen hangen uit.
ei ei ei
en we zijn zo blij
want ..... die is jarig
en dat vieren wij!
ei ei met een vlaggetje erbij!

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

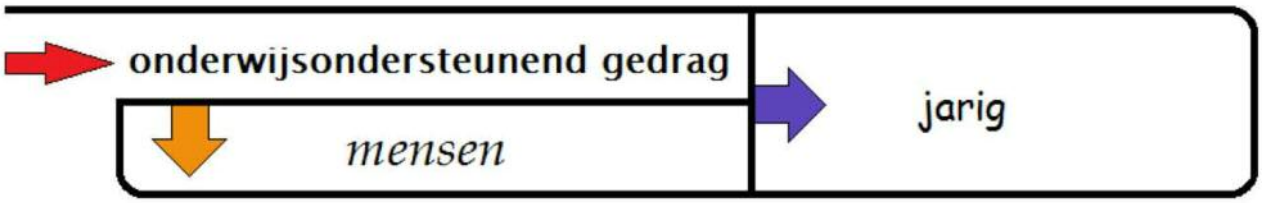

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

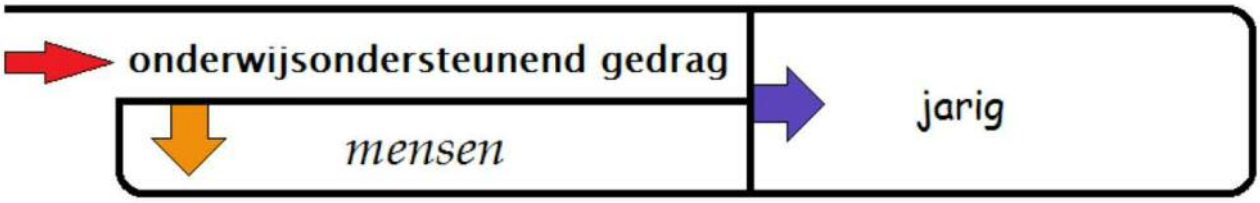

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

De speeltuin

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

voor de docent

Over groep nul

- Als het lekker weer is, gaan de kinderen vaker en langer buitenspelen. Hier leren ze de toestellen kennen die vaak ook in de speeltuin te vinden zijn.
- Buiten op de speelplaats ziet de wereld er heel anders uit dan binnen in de groep. Er wordt ook een beroep gedaan op andere vaardigheden: de kinderen leren zich oriënteren in de ruimte.
- Ze moeten het buitenmateriaal delen (iedereen wil op die favoriete fiets) en er wordt op een drukkere manier gespeeld; sommige kinderen vinden het lastig om zich staande te houden. Het is goed als een kind deze ervaringen opdoet; het kind leert dat er anderen zijn met andere wensen en plannen.
- Soms spelen de kinderen buiten in hun zwembroek of badpak. Dan kunnen ze lekker met water kliederen en misschien spuit de juf hen nat met de tuinslang.
- Ook binnen zijn de kinderen vaak aan het bewegen. In de speel-gymzaal wordt vaak een heel parcours uitgezet waar de peuters kunnen klimmen, rennen en glijden.

Om over te praten

- Buitenspelen is gezond en goed voor de motorische ontwikkeling. Bespreek het belang van frisse lucht en alle ervaringen die je opdoet als je buiten bent. Wat hoor je/voel je/ zie je/ruik je allemaal?
- Er zijn ook meer mogelijkheden om te vallen…hoe kijken ouders hier tegenaan? Alle kinderen hebben ‘recht op hun eigen bult’!
- Welke ervaringen hebben de cursisten met hun kind in het samen spelen met andere kinderen? Is hun kind een beetje verlegen of juist wat bazig? Hoe ga je daar als ouder mee om? Gaat het met andere kinderen (bijv. in de speeltuin) anders dan in groep nul?
- Kunnen de kinderen ook in hun buurt buiten spelen? Is er een speeltuintje in de buurt? Peuters hebben vaak al genoeg aan een schommel, een glijbaantje en iets waar ze op kunnen klimmen.
- Gaan ouders alleen met hun kind naar buiten als het mooi weer is? Bespreek dat het kinderen meestal niet uitmaakt. Juist ook bij minder mooi weer is de frisse lucht en het bewegen van belang.
- Als het een periode erg regent, kunnen ouders ook een keer naar een binnenspeeltuin gaan. Er zijn vaak kruip-door-sluip-door-tunneltjes, netten en een ballenbak. Het is meestal wel erg druk voor peuters, dus het is verstandig om niet zo lang te blijven.

Scores en opdrachten

- Met je kind naar de speeltuin en zelf meelopen, meespelen in de zandbak, etc. CIV, 15b.
- De toestellen en kleuren in de speeltuin benoemen, maar ook benoemen wat je allemaal doet, zoals glijden, schommelen, fietsen, klimmen, enzovoorts: CIII,6b.
- Boekjes lezen over buiten spelen of de speeltuin: CV, 6a.
- Een uitnodiging maken en praten met je kind over wanneer je naar de speeltuin gaat: CIII, 5.
- Samen een (digitaal) prentenboek bekijken, erover praten, CV, 6a.
- Een liedje zingen CIV, 16.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

introductieblad

Het is lekker weer.

Kom, we gaan naar buiten.

We gaan naar de speeltuin.

Er zijn veel moeders met kinderen.

Het is druk in de zandbak!

Wil je fietsen?

O, je gaat schommelen!

Ik geef je een duwtje.

Opdracht voor thuis

Ga met je kind naar de speeltuin.
Loop met je kind mee naar de toestellen.
Speel samen.
Praat over wat jullie doen.

Extra opdracht voor thuis

Lees samen een boek over de speeltuin.
Praat over wat je ziet.

- Daar is de wip.
- Vind je dat niet eng?
- Kijk, muis glijdt van de glijbaan.

Wat vindt jouw kind leuk?

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

de speeltuin

werkblad

Wat zie je?

- Wijs aan:
  - wat is rood?
  - de schommel
  - het bankje

- Wat zie je nog meer?

Praat erover.

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

werkblad

Uitleg van de docent.

Maak een uitnodiging voor je kind.

Teken een speeltuin-toestel.

- een wip
- een glijbaan
- een schommel.

Schrijf erbij: *Ga je mee naar de speeltuin?*

voorbeelden:

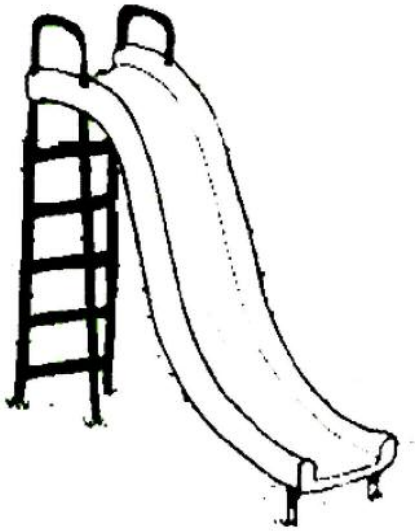

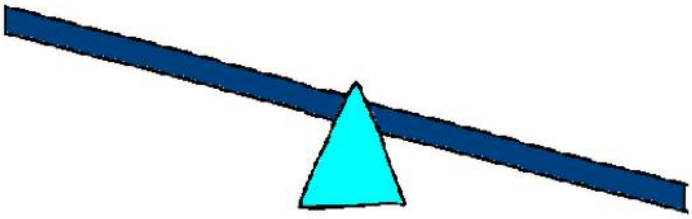

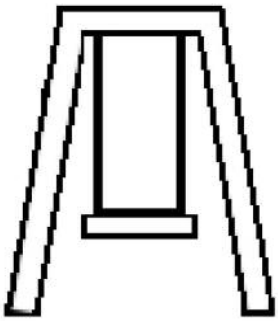

Geef de uitnodiging aan je kind.
Praat erover.
Kies een dag om naar de speeltuin te gaan.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

werkblad

luister naar het liedje

schrijf de woorden in de woordenlijst

Liedje: Op een grote paddestoel
via youtube.nl.
Type in: op een grote paddestoel super

Op een grote paddestoel
rood met witte stippen
zat kabouter Spillebeen
heen en weer te wippen
krak! zei toen de paddestoel
met een diepe zucht
allebei de beentjes
hoepla! in de lucht

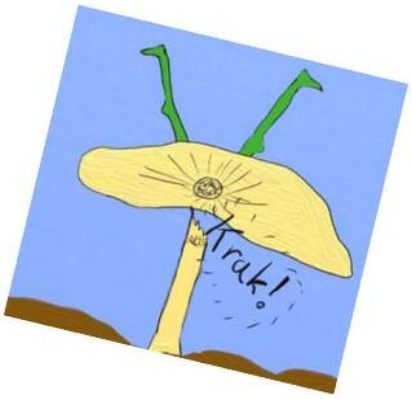

Maar kabouter Spillebeen
ging toch door met wippen
op die grote paddestoel
rood met witte stippen
daar kwam vader Langbaard aan
en die zei toen luid:
moet dat stoeltje ook kapot?
Spillebeen, schei uit!

Zing het liedje met je kind. Praat erover.
Wat is een kabouter? Hoe ziet rood met witte stippen eruit?

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

plusopdracht

Prentenboek: Max in de speeltuin.
via youtube.nl.
Type in: max in de speeltuin digitaal

Kijk en luister.

Max gaat naar de speeltuin.
Hij hoort zijn vriendjes al. Ze joelen van pret.
Eerst de glijbaan.
Zoef! Van boven naar beneden.
Joehoe! Dat gaat lekker hard!
Dan naar de wiebelbeesten.
Heen en weer op een haan. Dat is grappig.
Kukeleku, kukeleku, kraait Max.
De wip vindt Max het allerleukst.
Maar hij moet nog even wachten.
Millie en Mollie zitten er net op.
Omhoog, omlaag, op en neer.
Max wil ook wel een keer.
Eindelijk kan Max op de wip.
Maar in je eentje op de wip, is niet leuk.
Dan ziet Max een konijntje staan.
Ook helemaal alleen.
Zij wil wel met Max op de wip.
Wat leuk! Max heeft er een nieuw vriendinnetje bij.

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

plusopdracht

Vul in.
Kies het goede woord.

Voorbeeld: Op een fiets kun je ...fietsen .....

graven	glijden	schommelen	wippen	klimmen

Op de glijbaan kun je van boven naar beneden .....

Twee kinderen zitten op de wip te .....

In dat speelkasteel kun je goed .....

Twee jongens zijn in de zandbak een kuil aan het .....

Miriam rent naar de schommel. Zij houdt van .....

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

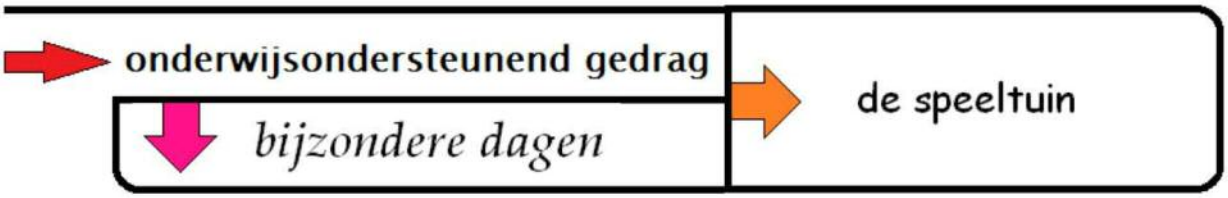

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

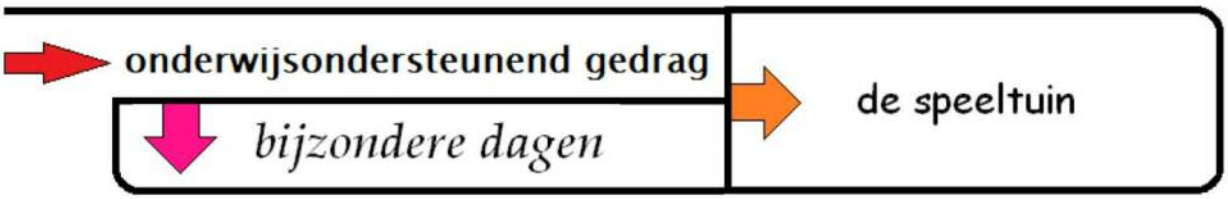

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

De dierentuin

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

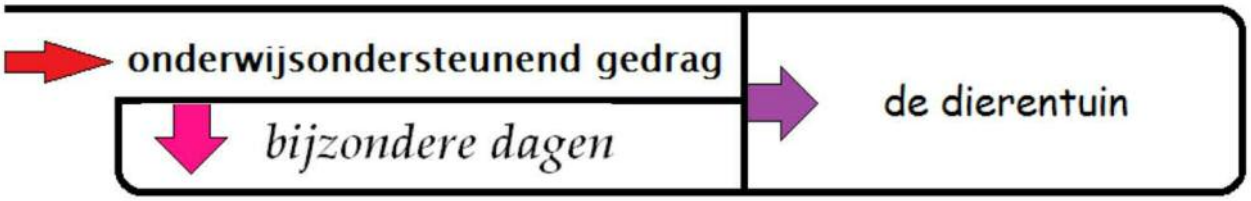

voor de docent

Over groep nul

- Soms is het mogelijk om met de peuters van groep nul een bezoek te brengen aan een dierentuin. Maar ook wanneer dat niet gebeurt, zal het thema ‘dieren van de dierentuin’ aan de orde komen in de groep. Vaak wordt er een relatie gelegd met dierendag (4 oktober); in dat geval wordt het thema rond die datum gepland.
- Peuters zijn vaak gek op dieren, hebben dierenknuffels en boeken over dieren; voor de themahoek of –tafel mogen zij natuurlijk van thuis het één en ander meenemen. Naar aanleiding daarvan wordt gepraat over de dieren: waar leven de dieren? Hoe zien ze eruit? Wat eten ze? Wat doen ze?
- Dieren spreken sterk tot de verbeelding; denk maar aan de sterke (boze) leeuw die brult, de grappige aap die van boom tot boom slingert en de vriendelijke giraf die rustig blaadjes eet uit de boom. Peuters spelen graag dieren na. De leerkracht zorgt vaak voor een paar (simpele) verkleedkleren of maskers, of deze worden in de groep geknutseld.
- Er zijn tal van prentenboeken, liedjes en verhalen over dieren, die bij dit thema worden gebruikt.
- Er worden in de bouwhoek hokken gebouwd voor de dieren; er wordt verkend wat er, behalve dieren en hokken, nog meer in de dierentuin is (een kassa, een restaurant, een winkel, de dierenverzorgers, enzovoorts.)

Om over te praten

- Zijn de cursisten weleens met hun kind naar de dierentuin geweest? Hoe hebben zij dat ervaren?
- Vertel dat de dierentuin voor kinderen geweldig is. Ze leren hoe een dier er in het echt uitziet. Ze zien, horen, ruiken (en voelen) de dieren. Ze krijgen zo meer kennis van de wereld en de natuur.
- Als je van tevoren een plannetje maakt met je peuter (welke dieren gaan we bekijken?) dan vergroot dat de betrokkenheid en de zelfstandigheid van je kind. Je kunt ook eerst het ‘treintje’ nemen: dan zie je wat er allemaal is. Maak samen een keuze. Gun je kind ook tijd om de indrukken te verwerken. Peuters kunnen een lang bezoek vaak nog niet aan.
- Weten de cursisten welke (dieren-)liedjes de kinderen in groep nul zingen? Vraag dit na bij de leerkracht. Kijk of je die liedjes thuis ook kunt zingen. Ze leren taal, klank, melodie, bewegen én iets over de dieren. Je kunt er ook vaak grapjes mee maken: maak eens een ‘foute’ beweging of zing het helemaal fout; je kind zal je graag verbeteren.

NB.
De bijlage met kaartjes: stem de opdrachten af op het niveau van de cursisten. Het aantal en de soort kaartjes waarmee wordt gewerkt, kan dus verschillen. Geef aan dat je met je kind ook naar de kaartjes kunt kijken en erover praten. Maar doe dat wel met veel minder kaartjes per keer, bijvoorbeeld 4 tekeningen en 4 foto’s van (dezelfde) dieren. Later kan dat uitgebreid worden.

Opdrachten en scores

- Naar de dierentuin gaan en samen praten over wat je ziet: score CIII, 4.
- Een dierenknuffel of boek meenemen naar groep nul in het kader van het thema: score BII, 2a.
- Een dierencollage maken, een dier knutselen of een masker maken: score CI, 9.
- Praten over- en sorteren van dierenkaartjes (tekeningen, foto’s, schaduwdieren): score CIII, 3.
- Een liedje zingen over dieren: score CIII, 6.
- Samen kijken op youtube naar het filmpje over de dierentuin en erover praten: score CIII, 14b.
- Samen dieren nadoen, een fantasiespel spelen: CI, 9.
- Boeken met dieren (prentenboeken of kijkboeken) samen bekijken in de bibliotheek; er een paar lenen en thuis bekijken, voorlezen: score C V, 7a en 8.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

introductieblad

Vandaag gaan we iets leuks doen.
We gaan naar de dierentuin!
Ik wil graag de apen zien.
En de roze flamingo's.
Gaan we ook naar de zeehondjes?
Die zijn zo lief!
Maar we beginnen bij de olifanten.
Er is een baby-olifant geboren!

Opdracht voor thuis
Lees samen een prentenboek of een kijk-boek over de dierentuin.
Praat over de dieren die je ziet.
Vertel er iets over, bijvoorbeeld:

- de olifant heeft een lange slurf, hè?
- met die lange nek kan de giraf goed bij de blaadjes die hij wil eten.
- zie je de grote bek van de krokodil?

Extra opdracht voor thuis
Ga samen naar een dierentuin.
Maak eerst samen een plannetje:
naar welke dieren gaan we kijken?
Praat over alles wat jullie zien!
Neem een folder met dierenplaatjes mee naar huis. Knip de plaatjes uit en plak ze op een tekening. Praat ondertussen na over jullie bezoek aan de dierentuin.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

werkblad

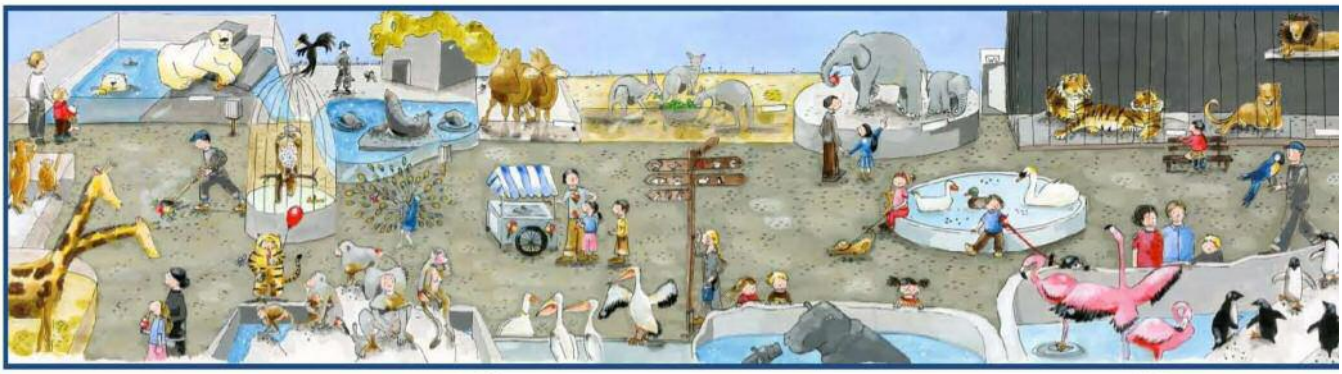

Wat zie je?

Wijs aan:

- De pelikaan
- De giraf
- De wegwijzer

Wat is er veel te zien in de dierentuin!

Kijk naar de plaatjes.

- Hoe heet het dier?
- Zoek het dier op de grote plaat.

Praat erover.

- Ga je weleens naar de dierentuin? Hebben de dieren veel ruimte?
- Ken je alle dieren?

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Kijk ook met je kind naar de kleine plaatjes en de grote plaat.
Praat erover. En... ga met je kind naar een echte dierentuin!

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

werkblad

Maak een leeuwenmasker voor je kind

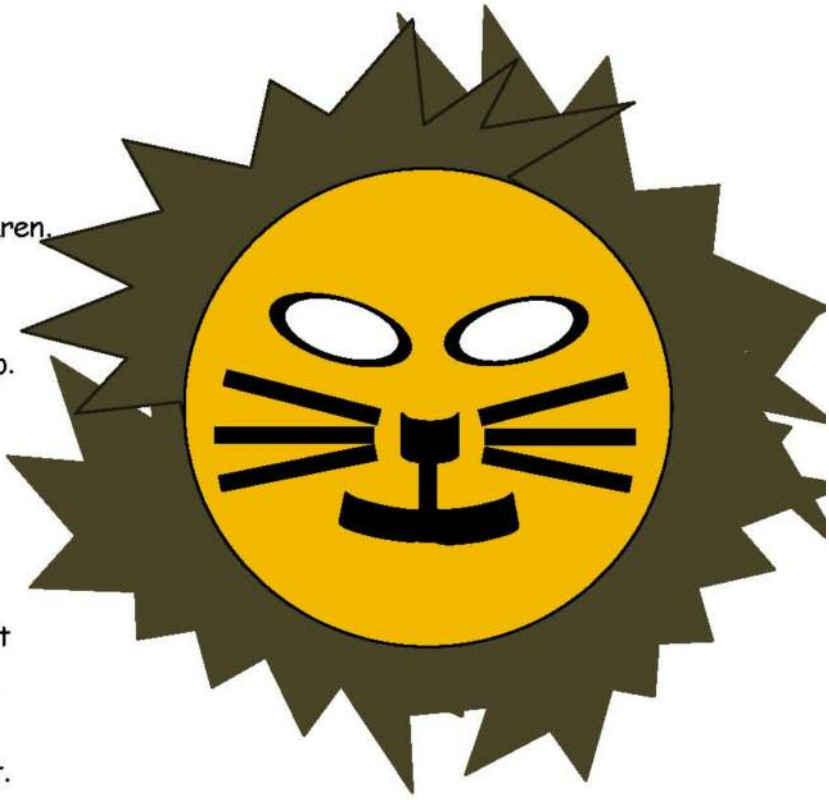

Knip een grote cirkel voor de kop.
Of neem een papieren bordje.
Teken de ogen en knip deze uit.
Teken de neus, de bek en de snorharen.

Knip de manen van de leeuw.
Plak de manen in een rand om de kop.
Of maak manen van losse stroken.

Maak bij de oren een elastiekje vast met een nietje (aan de achterkant).

Praat over wat je doet.

Andere knutsel-ideeën:

Maak een lange slang
van 30 groene stroken.
(5 bij 20 centimeter).
Plak ze zoals je een slinger maakt.
Vergeet de ogen en de rode tong niet...

Je kunt ook een varkensmasker maken.

Een fantasievogel van een knijper.
Doe rietjes tussen de knijper.
Vergeet het kopje en de snavel niet!

Knutsel thuis ook met je kind. Praat over wat jullie maken.
Maak nog een masker en speel samen een doen-alsof spel als dieren!

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

werkblad

Kijk en luister.

Video: de weg in de dierentuin
Via www.schooltv.nl/beeldbank
Klik op 'peuters en kleuters'
Type in bij zoeken: de weg in de dierentuin

Vul het goede woord in.

twee kleine pijltje volgende bulten naartoe

Flip de beer mag mee naar de dierentuin.
Waar zijn de olifanten? Die kant op!
Want daar staat het ..... met de olifant erop.
Gelukkig staan er in de dierentuin overal
bordjes met plaatjes erop.
Zo kunnen we precies zien waar we ..... moeten.
Zie je het bordje met de kameel? Met die grote ..... erop!
Moet je dat ..... kameeltje nou eens zien!
Wat is hij lief hè, de baby-kameel!
Nu gaan we naar de apen.
Ja, daar is het bordje met de aap erop.
Apen zijn leuk. "Ik zie een aap en een aap in een boom", zegt de jongen.
"Ja, ... apen", zegt Flip.
Het is alweer tijd om te gaan.
Dag giraf! Tot de ..... keer!

Ga je samen naar de dierentuin? Kijk dan naar de bordjes. Praat erover.
Wat staat er op het plaatje? Waar wijst de pijl naartoe?

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

plusopdracht

dieren: werken met de kaartjes (in de bijlage).

Bekijk de kaartjes. Praat erover.
Het zijn:

- tekeningen van dieren
- foto's van dieren
- de 'schaduwen' van dieren
- woord-kaartjes van dieren

- Knip de kaartjes uit. Praat over het dier dat je uitknipt.
- Benoem de dieren.
- Leg de *tekening* en de *foto* van hetzelfde dier bij elkaar
- Leg het *woordkaartje* van het dier erbij.
- Leg de 6 'schaduwdieren' bij de goede foto.

Geef elkaar *sorteer-opdrachten,* bijvoorbeeld:

- leg de dieren *die in warme landen wonen* bij elkaar.
- leg de dieren *die kunnen vliegen* bij elkaar.
- leg de dieren *in volgorde* van groot naar steeds kleiner.
- leg de dieren *in volgorde* van langzaam naar steeds sneller.

Kijk met je kind naar de kaartjes. Welke dieren ken je?
Praat erover. Bijvoorbeeld:

- Waar kun je aan zien dat het een kameel is?
- Welk dier heeft een lange nek?

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

de dierentuin

plusopdracht

een liedje zingen

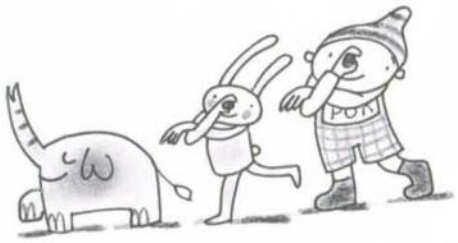

Kijk, luister en zing mee.

Liedje: jongens meisjes aan de kant
Via www.youtube.nl
Type in: daar komt familie olifant

jongens, meisjes aan de kant
daar komt mama olifant
grote poten, grote oren
en een lange slurf van voren.
jongens, meisjes aan de kant
daar komt mama olifant.

En wie komt er na mama olifant?
Kleine baby-olifant!

Luister en kijk goed. Wat doet het meisje nu anders?

- Let op het zingen.
- Let op de woorden.
- Let op de bewegingen.

En wat doet het meisje bij *papa* olifant?

Zing dit liedje ook thuis met je kind.
Maak grote bewegingen!
Kent jouw kind dit andere liedje over de olifant ook? →

Olifantje in het bos, laat je mama toch niet los.
Anders raak je de weg nog kwijt
en dan krijg je later spijt

Via: www.youtube.nl
Type in: kinderliedje met beeld olifantje in het bos

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

de dierentuin

voorbeeld leeuwenmasker

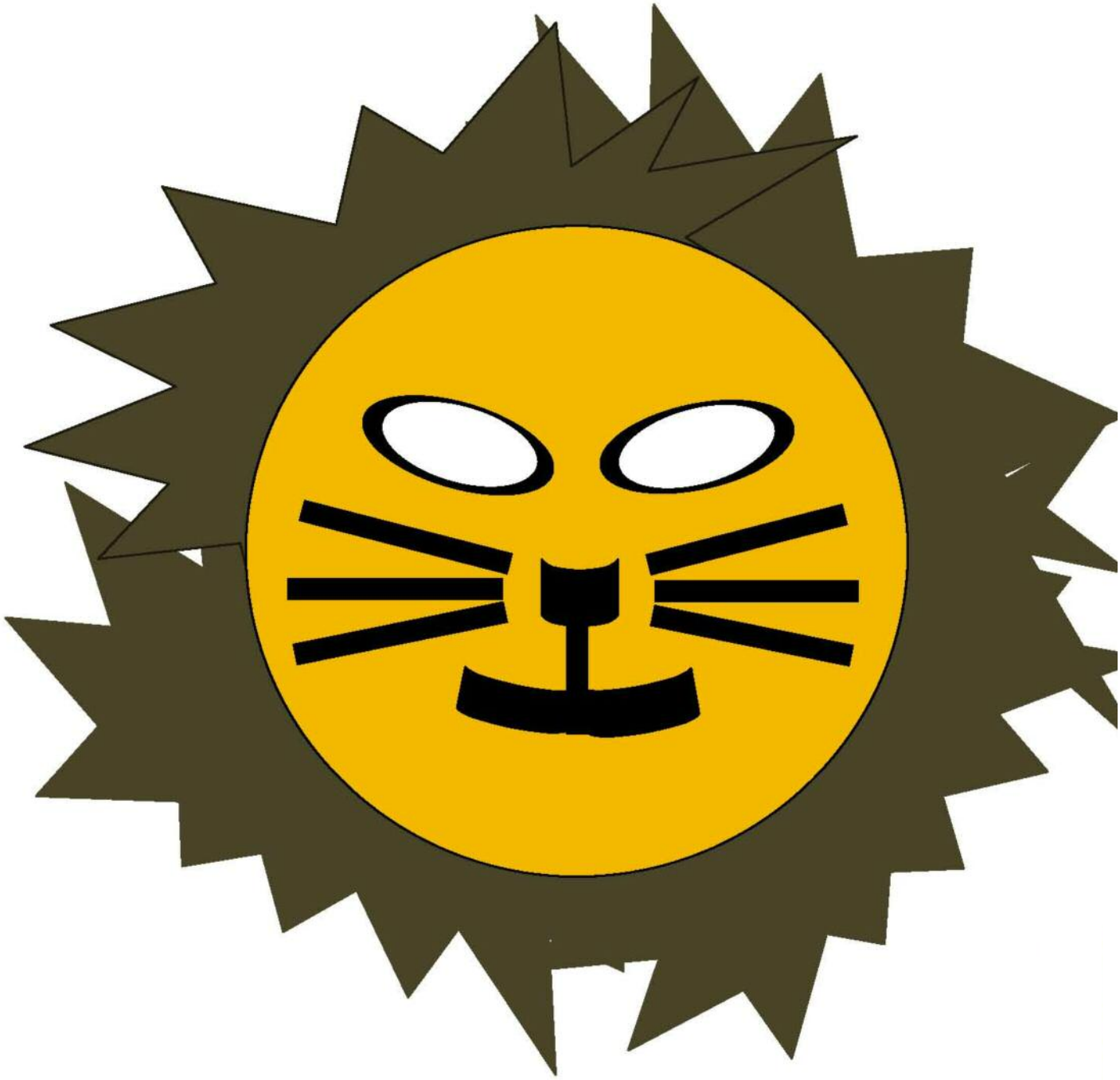

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

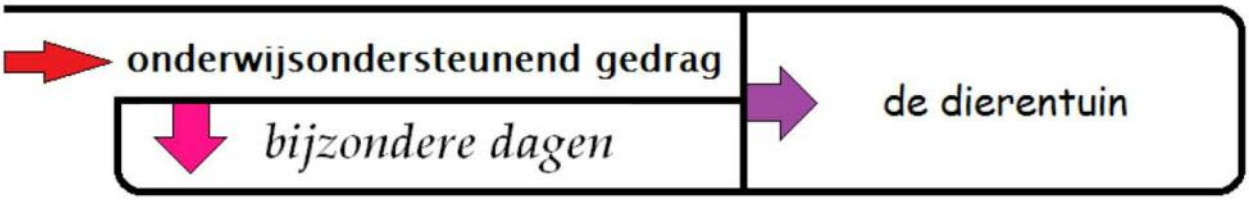

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

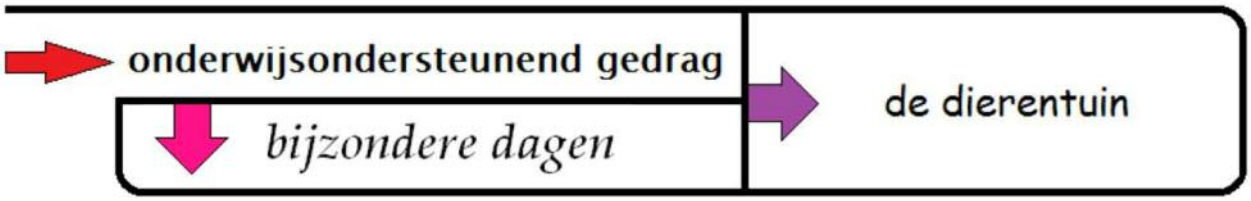

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Bijlage
Dierenkaartjes

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

de dierentuin

Bijlage: dierenkaartjes, blad 1 van 6.

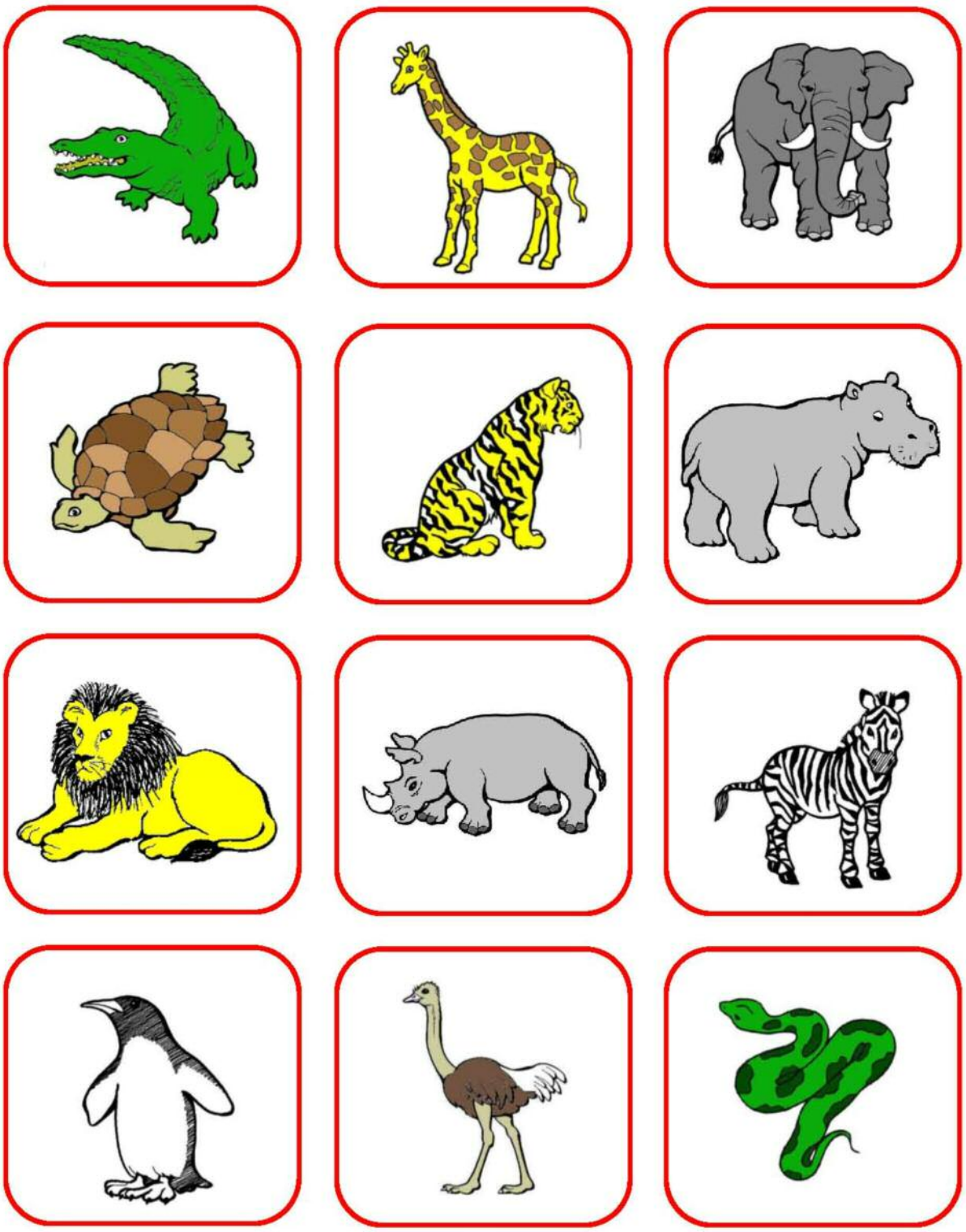

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

de dierentuin

Bijlage: dierenkaartjes, blad 2 van 6

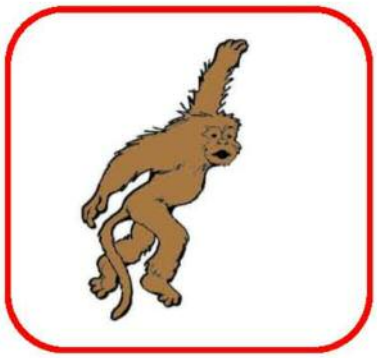
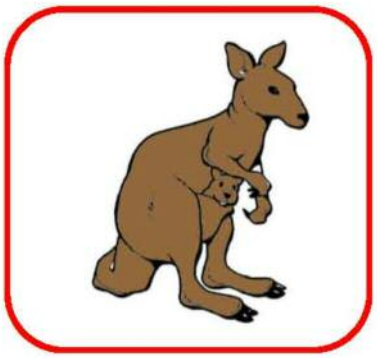

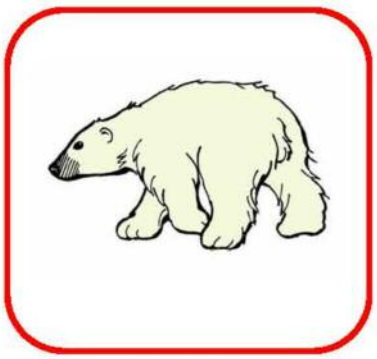

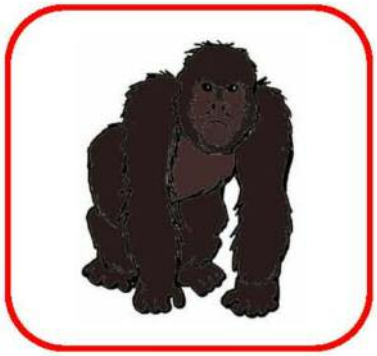

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

de dierentuin

Bijlage: dierenkaartjes, blad 3 van 6

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

de dierentuin

Bijlage: dierenkaartjes, blad 4 van 6

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

de dierentuin

Bijlage: dierenkaartjes, blad 5 van 6

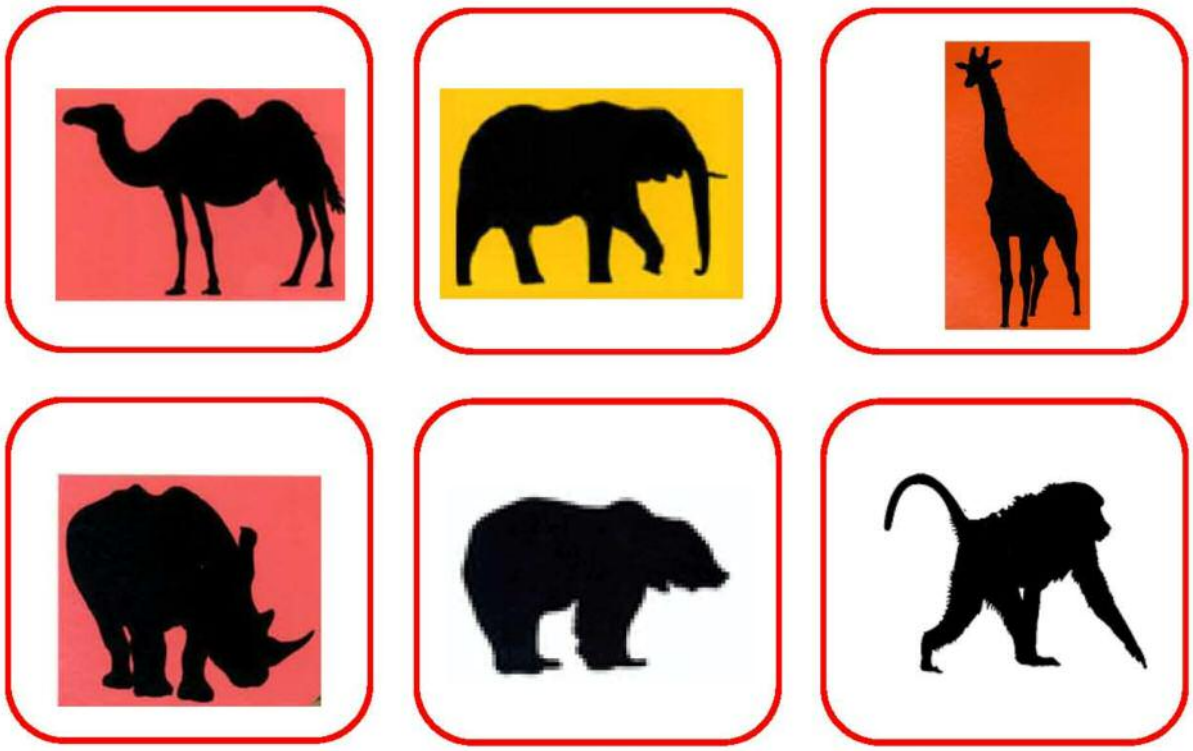

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

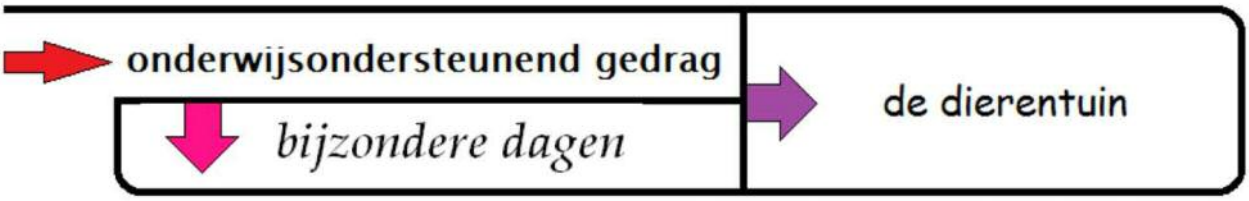

Bijlage: dierenkaartjes, blad 6 van 6

de krokodil	de giraf	de olifant
de schildpad	de tijger	het nijlpaard
de leeuw	de neushoorn	de zebra
de pinguïn	de struisvogel	de slang
de beer	de aap	de kangoeroe
de flamingo	de papegaai	de ijsbeer
de kameel	de gorilla	de pelikaan
de zeehond	de panda	de pauw

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Een nieuw jaar

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

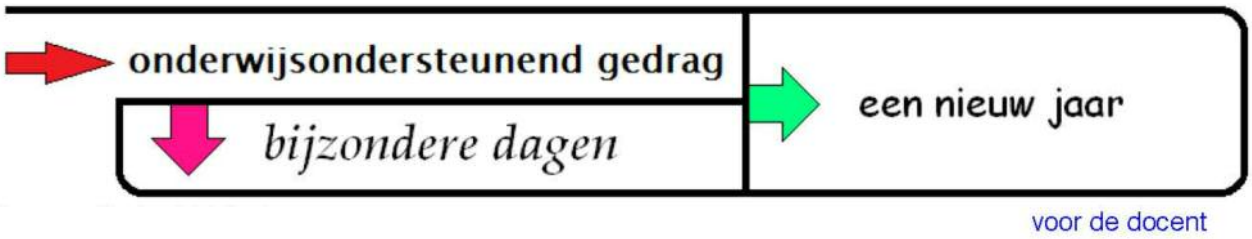

voor de docent

Over groep nul

- In groep nul is er gedurende het hele jaar aandacht voor de tijd; dat gaat vaak via het praten over de seizoenen en de diverse feesten en evenementen in de loop van het jaar. Peuters beginnen al een beetje te ontdekken hoe 'de tijd' werkt.
- Ze kennen het verschil tussen dag en nacht, en krijgen al wat greep op het verloop van een dag: de ochtend, de middag, de avond.
- In de groep leren ze ook de dagen van de week, maar het begrip hierover ontstaat geleidelijk. Begrippen als 'gisteren', 'vandaag' en 'morgen' worden regelmatig in het gesprek meegenomen, ter bevordering van het tijdsbegrip.
- Ook wordt er met echte materialen gewerkt en wordt er gepraat over wat je daarmee kunt doen. Bijv. een kalender, een horloge, een wekker en dagritmekaarten. Soms staat de groepsruimte vol met klokken en wekkers en wordt er gekeken naar hoe verschillend ze zijn (digitaal en met wijzers).
- Er wordt eens gekeken hoe lang een minuut duurt. Wat kun je daar allemaal in doen? Je jas aantrekken? Een toren bouwen? Een beker drinken opdrinken. Kijk maar naar de secondewijzer.
- Er wordt vaak gepraat over de opvolging van tijd 'Wat deed je vanmorgen het eerst en wat daarna?'
- En over tegenstellingen: dag en nacht, oud en nieuw, vroeg en laat.
- De peuters leren (receptief) de namen van de maanden kennen.

Om over te praten

- Wat is de ervaring van de cursisten: hoeveel tijdsbesef heeft hun peuter? Kennen ze de seizoenen? En kennen ze de verschillen tussen dag en nacht, ochtend en avond, vandaag, gisteren en morgen? Wissel uit.
- Welke ideeën hebben de cursisten voor de manier waarop je je kind kunt helpen bij het ontwikkelen van tijds-begrip? Moet je je peuter al leren klokkijken? (nee).
- Kent iemand een boekje dat over het ritme van de dag gaat? Bijv. een fotoboekje met een peuter die zich aankleedt, ontbijt, gaat spelen… etc. tot aan het naar bed gaan?
- Weten de cursisten op welke manier er in de groep aandacht wordt besteed aan het begrip van tijd? Bijvoorbeeld door de dagritmekaarten en door vaak te praten over gisteren, vandaag en morgen. Ook door bij de afsluiting van een activiteit of van een thema na te praten, vergroot je het tijdsbesef bij een peuter. 'Wat hebben we allemaal gedaan? We zijn begonnen met….. en toen hebben we……' etc.

Opdrachten en scores

- Een wekker meenemen voor het thema 'de tijd': score BII, 2a.
- Praten met je kind over de seizoenen, de maanden, de dagen van de week, de dag-indeling (ochtend, middag, avond, nacht) enzovoorts: score CI, 2.
- Samen naar een kalender kijken en praten over wat je er allemaal op invult: C III, 5.
- Met je kind een doen-alsofspel spelen en de handelingen telkens koppelen aan de tijd, bijvoorbeeld: "het is al laat in de avond, mijn kindje moet nu echt gaan slapen. Of, het is ochtend, ik wil graag een ontbijtje!", score CI, 9.
- Samen een liedje zingen over klokken, of over de dagen van de week: score CIII, 6.
- De maanden, dagen van de week en de tijdsaanduiding ('het is vijf uur') ook in het Nederlands benoemen, woordjes oefenen: CII, 7b.
- Een boekje lenen en samen lezen over de seizoenen, het dagritme, de klok: CV, 7a.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Een nieuw jaar…

Wat is het vuurwerk mooi!

Om 12 uur in de nacht begint er een heel nieuw jaar.

Het is 1 januari. Het duurt nog 12 maanden, en dan is dit jaar ook weer voorbij. Ken jij alle maanden al?

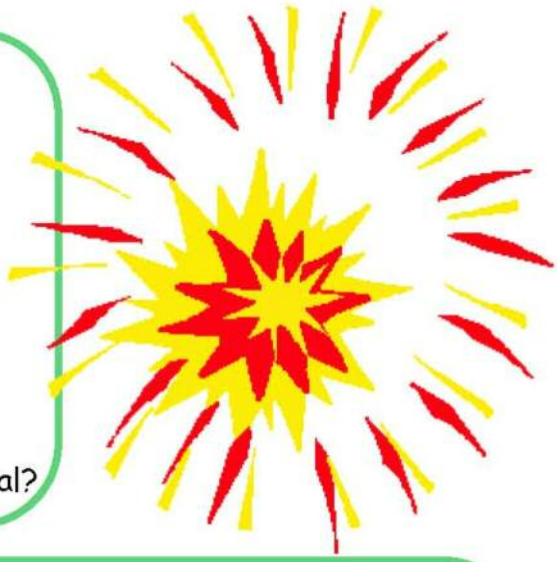

Opdracht voor thuis

Lees samen met je kind een boek over de seizoenen. Bijvoorbeeld: "Het jaar van Kikker" van Max Velthuijs. Praat er samen over.

- Wat doe je in de zomer?
- En wat in de winter?
- Wat voor kleren heb je aan?

Vertel over de maanden die bij elk seizoen horen.

Wat hebben wij ook al weer in de zomer gedaan? O ja, we zijn in juli naar het strand geweest, weet je nog?

Extra opdracht voor thuis

Vul samen een kalender in.

Vul de verjaardagen in. En de vakanties.

- Praat over wat je invult.

Kijk, dit is 15 februari. Hier schrijf ik: Mila jarig. Jij bent in de winter jarig.

- Praat ook over dag en nacht, en over de ochtend, de middag en de avond.
- Wat doe je in de nacht? Wanneer doe je je pyjama aan? in de ochtend?

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

werkblad

De maanden van het jaar

Lees de tekst.

Vul de goede maand in.

De maand …… is de achtste maand.
De herfstvakantie valt altijd in ……
"…… doet wat hij wil."
Op 1 …… is het nieuwjaarsdag.
Sinterklaas en kerstmis vallen in ……
"…… roert zijn staart."
Op 21 …… begint de zomer.
Valentijnsdag valt op 14……
"In …… leggen alle vogels een ei."
De elfde maand van het jaar is:……
Het seizoen van de herfst begint op 21 ……
In de maand …… begint de zomervakantie.

Kijk naar de foto's.

Bij welke maand hoort het?
Schrijf de maand erbij.

Praat erover.
Weet je kind al iets over de maanden?

Schrijf de woorden in de woordenlijst.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

werkblad

De dagen van de week

Lees de tekst.

In het prentenboek 'Wat eten we vandaag?' van Eric Carle gaat het over de dagen van de week.
Iedere dag van de week eet een dier een gerecht.
Wat er de vorige dagen gegeten werd, wordt steeds herhaald.
De dieren zijn grappig om te zien. Kinderen leren zo de namen van de dieren. En ze leren de dagen van de week – op een leuke manier!

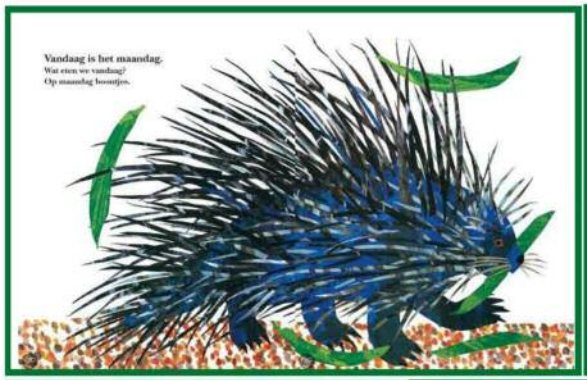

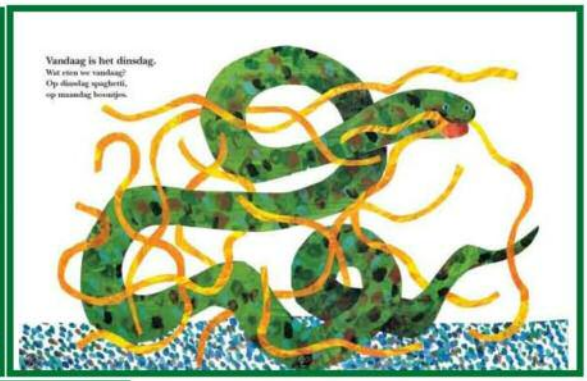

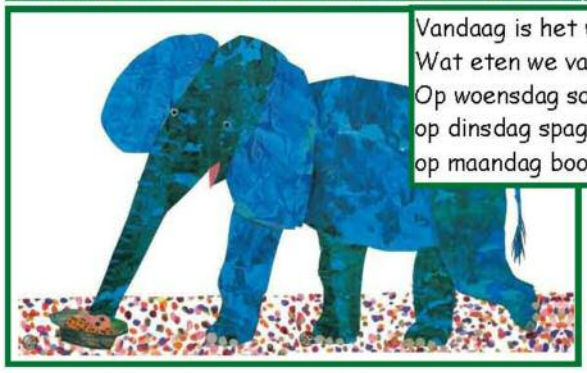

Vandaag is het woensdag.
Wat eten we vandaag?
Op woensdag soep,
op dinsdag spaghetti,
op maandag boontjes.

Doe samen ook een herhaalspel met 7 personen. Ga in een kring zitten. Eén cursist begint bijvoorbeeld met: *"Vandaag is het maandag. Wat eten we vandaag? Op maandag roti."* De volgende cursist zegt: *"Vandaag is het dinsdag. Wat eten we vandaag? Op dinsdag stamppot. Op maandag roti."*

Leen en lees het boek samen met je kind. Benoem de dieren en de dagen. Weet je kind nog wat het dier op maandag at? Maak er een leuk spel van.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

werkblad

Liedje: de seizoenen
Via www.schooltv.nl/beeldbank
Klik op 'peuters en kleuters'
Type in bij 'zoeken': elk seizoen is anders

Kijk en luister.

Vul het goede woord in.

vliegen voren nest
kale zwaaien

In de lente bloeien bloemen
bouwen vogeltjes een .....
Met die blaadjes aan de takken
doen alle vogels hard hun best.
In de zomer komen eitjes
het nest verstopt tussen het groen.
De kleintjes leren .....
Soms valt er één in het plantsoen.
In de herfst dan gaat het waaien
vallen alle blaadjes naar benee.
De takken zwiepen en ze .....
en de wind neemt de nestjes mee.
In de winter zie je ..... bomen staan.
En dan begint het weer
en dan begint het weer
van ..... af aan.

Zoek dit liedje ook thuis op.
Praat met je kind over de seizoenen.
Kent je kind ook een liedje over een seizoen?
Bijvoorbeeld: *'Herfst, herfst, wat heb je te koop?'*
Kent je kind misschien het liedje van de dagen van de week?
Vraag eens aan de juf, of de kinderen dat weleens zingen in de groep.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

een nieuw jaar

plusopdracht

Prentenboeken over de tijd.

Kijk de plaatjes. Lees de tekst samen.

Olifant krijgt een koekoeksklok van Krokodil. Olifant schrikt telkens, als het vogeltje *koekoek* roept. Olifant denkt: deze 'tijdmachine' tikt de tijd weg!
Zo word ik veel te snel oud! Olifant maakt de machine kapot. Krokodil legt aan Olifant uit dat de tijd gewoon doorgaat en dat hij daar juist blij mee kan zijn.

Wat doen Kikker, Haas, Eend en Varkentje het hele jaar? In de lente werken ze in de tuin. In de zomer spelen zij bij de rivier. In de herfst plukken ze appels. En in de winter sleeën ze in de sneeuw. Boek met flapjes.

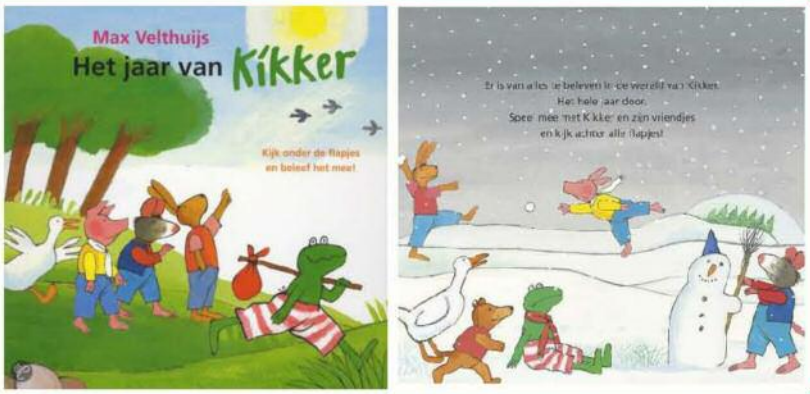

Praat erover.
Welk boek lijkt je leuk? Waarom?

Emma wil graag leuke dingen doen met haar vader en moeder, maar die hebben weinig tijd. En als ze in de file staan, wordt iedereen ongeduldig. Gelukkig hebben opa en oma wel tijd voor Emma. Ze laten haar foto's van vroeger zien en ze lezen voor uit een boek.

Zoek een boek in de groep van je kind. Over de seizoenen of over de tijd. Vraag of je het boek mag lenen voor thuis. Lees het samen met je kind.

Vraag in de bibliotheek naar deze boektitels. Of zoek zelf een boek over de tijd. Lees het samen met je kind. Praat erover.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

plusopdracht

De tijd tikt door... met wijzers of digitaal

Teken de wijzers in de klok.

1.

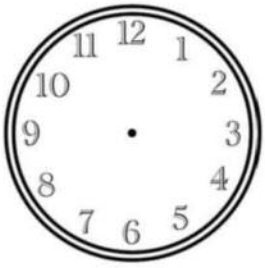

2.

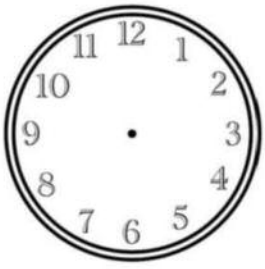

3.

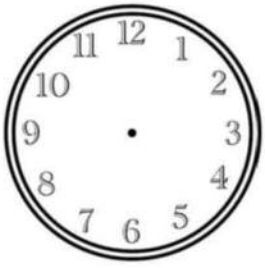

4.

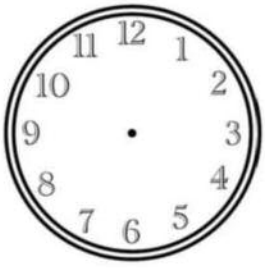

Ken je dit liedje?
Zing het samen!

Grote klokken zeggen
bim bam bim bam
Kleine klokken zeggen
tikke takke tikke takke
En het kleine polshorloge
rikke tikke rikke tikke rikke tikke tik

Op welke klok is het midden in de nacht? .....
Op welke klok is het bijna middernacht? .....
Op welke klok is het 's morgens vroeg? .....
Op welke klok is het bijna middag? .....

Hoe laat is het?
Oefen hoe je het zegt.
Bijvoorbeeld: *"vijf voor half elf."*
En: *"kwart voor twee".*
Hoe zeg je de tijd op de klokken links?

Zoek eens een boekje met klokken.
Je kind hoeft nog niet echt te leren klok-kijken.
Maar je kind leert wel, dat de klok iets zegt over de tijd van de dag!

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

extra plusopdracht

Wanneer is het… lente? Vul alles in, zoals het voorbeeld bij Winter.

Begin: 21 december
Midden: januari, februari
Einde: 20 maart

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

extra: opdracht voor thuis

Kijk met je kind naar de paarse klok hieronder.
Hij is nog niet af! *Welk* cijfer moet *waar*?
Je kind mag kijken naar een andere klok met cijfers. ⇨
Zoek *hetzelfde cijfer.*
Je kind mag het aanwijzen.
Waar moet dit cijfer in de lege klok?
Schrijf het cijfer op de goede plaats.

Praat over de cijfers en hoe ze eruit zien.
Zie je die vijf? Die heeft een bolle buik!

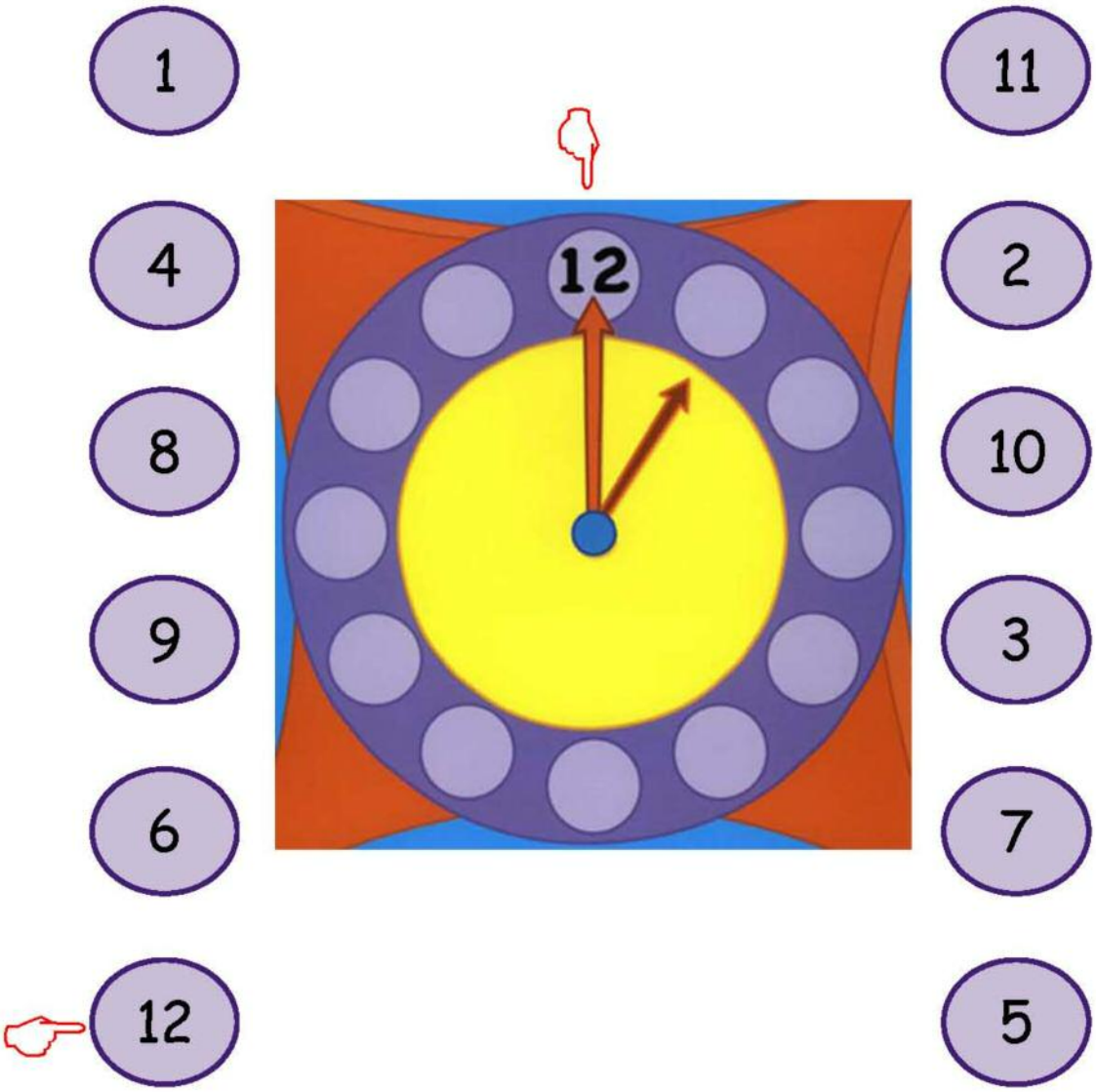

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

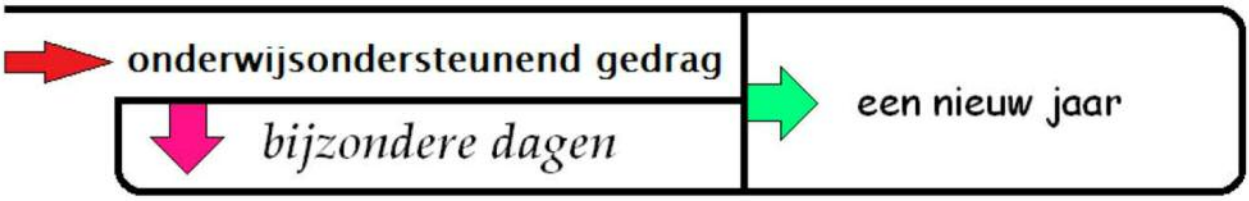

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Bijlage woordenlijst over de tijd

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Woorden over de tijd

horloge		
klok		
wekker		
wekkerradio		
kalender		
agenda		
oliebollen		
vuurwerk		
cijfers		
wijzers		

Met dank aan: www.jufjanneke.nl

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

Taalbladen

Bijzondere dagen

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST

Bijzondere dagen

In mei is het moeder-dag.
De dag van mama.

Sam vindt haar mama lief.
Sam maakt met de juf een mok.
Een mok voor mama.
Mama krijgt een dikke kus.
Sam gaat op moeder-dag naar de dieren-tuin.
Dat is fijn. Mama vindt dat fijn.

Sam kijkt met mama naar de dieren.
De vos, de lama, de aap, de os, de uil en de vis.
De dieren zitten in een kooi.
De giraf heeft een lange nek!

In juni is het vader-dag.
De dag van papa.

Adem is dol op papa.
Adem maakt met de juf een das.
Een das voor papa.
Adem gaat op vader-dag naar de speel-tuin.
Dat is leuk. Papa vindt dat leuk.

Adem speelt op het klim-rek.
Adem speelt met de bal.
Adem speelt op de wip wap en in het net.

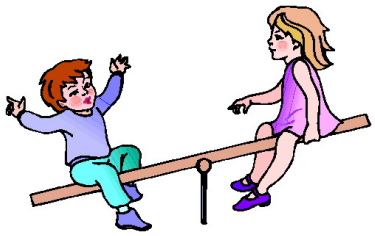

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T1*

Wijs het goede plaatje aan en schrijf het juiste woord

_____ _____ _____

_____ _____ _____

papa _____ _____

mama _____ _____

dier _____ _____

lama _____ _____

kooi _____ _____

kind _____ _____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T2*

lees en schrijf

	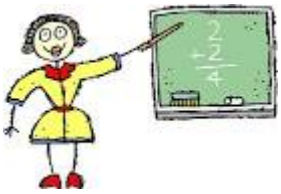		
mok	juf	das	kus
m _ k mo _ _ ok	j _ f ju _ _ uf	d __ s da__ __ as	k __ s ku __ __us
_____	_____	_____	_____

lees en schrijf

ik pak een mok _____

ik zie de juf _____

ik maak een das _____

ik geef een kus _____

ik ben ..... _____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T3*

lezen

ik bak een ei
ik maak sap
ik pluk een bloem
ik geef mama een zoen
het is moeder-dag

Lees ***en vul in:***

_ k b _ k een _ i

_ k m __ k s _p

_ k pl _ k een bl __ m

_k g __ f m _ m _ een z __ n

h _ t is m __ der - d _ g

Vul in:

_____ _____ _____

sap zoen bloem

T4*

Schrijf het goede woord van of met:

1 ik ga ___ Tim naar mijn vader

_____

2 de das is ___ vader

_____

3 de mok is ook___ vader

_____

4 ga je ___ mij naar het feest

_____

Schrijf

Tom das voor maakt een vader zijn Tom maakt

2 Tom maakt _____

_____

3 Tom maakt _____ _____

_____

4 Tom maakt _____ _____ _____

_____

5 Tom maakt _____ _____ _____ _____

_____

6 Tom maakt _____ _____ _____ _____ _____

_____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T5*

lees *en schrijf*

	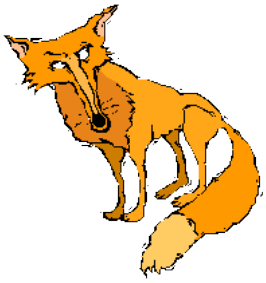		
aap	vos	vis	uil
a _ p aa _ _ ap	v _ s vo _ _ os	v _ s vi _ _ is	u _ l ui _ _ il
_____	_____	_____	_____

lees *en schrijf*

ik zie een aap _____

ik zie een vos _____

ik zie een vis _____

ik zie een uil _____

ik ben ..... _____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T6*

Zoek hetzelfde woord

v i s	raaf
v o s	koe
l eeu w	uil
r aa f	leeuw
k oe	vos
ui l	vis

welk woord hoort bij het plaatje?

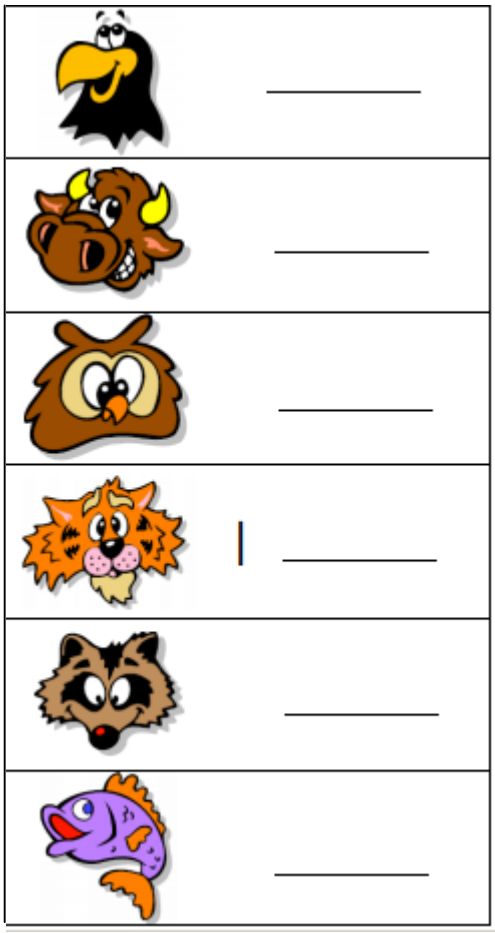

Welke dieren ken je nog meer?

_____

_____

_____

_____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

T7*

Lezen

ik speel met de bal

de bal is rood met wit

ik zie de wip wap

ik ga met jou op de wip wap

ik speel met de bal
de bal is rood met wit

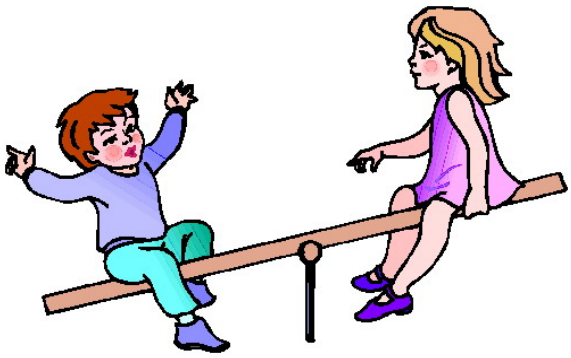

ik zie de wip wap

ik ga met jou op de wip wap

T7*

lees ***en schrijf***

ik _____ met de _____	rood	jou
de bal is _____ met _____	bal	wip wap
ik _____ de _____	zie	speel
ik _____ met _____ op de _____	wit	ga

schrijven

rood _____ met _____

de _____ bal _____

jou _____ zie _____

op _____ ga _____

wip wap _____ speel _____

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

T8*

lees *en schrijf*

	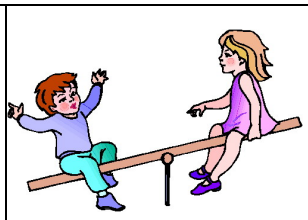		
net	wip	rek	bal
n _ t ne _ _ et	w _ p wi _ _ ip	r __ k re __ __ ek	b __ l ba __ __al
_____	_____	_____	_____

lees *en schrijf*

ik lig op het net _____

ik zit op de wip _____

ik klim in het rek _____

ik pak de bal _____

ik ben ..... _____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

T9*

Schrijf het goede woord van of met:

1 ik ga ___ Tim naar de speel-tuin

_____

2 de bal is ___ Bas

_____

3 ik zit ___ Ton op de wip wap

_____

4 ga je ___ mij naar de speel-tuin

_____

Schrijf

Tom wip met zit de Kees op Tom zit

2 Tom zit _____

_____

3 Tom zit _____ _____

_____

4 Tom zit _____ _____ _____

_____

5 Tom zit _____ _____ _____ _____

_____

6 Tom zit _____ _____ _____ _____ _____

_____

T**

Bijzondere dagen
Elk jaar vieren we in mei moederdag.
Sinds 1914 wordt moederdag al in Amerika gevierd.
In Nederland gaat het meer om de moeders iets te geven.
Vroeger ging het meer om de moeders te bedanken.

Sam vindt haar moeder lief, zij maakt een mok.
De juf helpt haar met de mok.
Sam geeft haar moeder een dikke zoen.
Het hele gezin gaat op moederdag naar de dierentuin.
De moeder van Sam vindt dat fijn.

Sam kijkt met zijn moeder naar de dieren.
Ze zien een leeuw, een lama, de apen, een giraf,
de slangen, een neushoorn en een olifant.
De dieren zitten in een kooi of achter glas.
De olifant heeft een lange slurf en
de giraf heeft een lange nek!

Elk jaar vieren we in juni vaderdag.
Toen Sonara 16 jaar was, stierf haar moeder.
Haar vader zorgde voor Sonora en haar broers en zussen.
Sonora vond dat heel knap van haar vader.
Ze vond dat er ook een vaderdag moest zijn.

Adem is dol op zijn vader, hij maakt met de juf een das.
Het hele gezin gaat op vaderdag naar de speeltuin.
De vader van Adem vindt dat leuk.
Adem speelt op het klimrek en met de bal.
Adem gaat van de glijbaan.
Adem speelt op de wip wap en in het net.

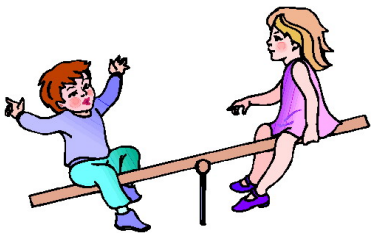

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T1** Vragen bij "Bijzondere dagen"

Omcirkel waar of niet waar.

1. Elk jaar vieren we in juni moederdag. Waar / niet waar
2. In Amerika wordt ook moederdag gevierd. Waar / niet waar
3. Sam maakt voor haar moeder een mok. Waar / niet waar
4. De moeder van Sam houdt niet van dieren. Waar / niet waar
5. Elk jaar vieren we in mei vaderdag. Waar / niet waar
6. Sonara heeft vaderdag bedacht. Waar / niet waar
7. De juf van Adem maakt een das. Waar / niet waar
8. Adem speelt in de speeltuin. Waar / niet waar

Vul in en kies zelf de goede vorm van het werkwoord:

tekenen, zijn, schrijven, lezen, willen, mogen, mogen, worden, helpen zullen, zijn, worden, krijgen, tekenen, knippen, maken, maken,

Binnenkort …… het moederdag en vaderdag. Moeders en vaders …… in het zonnetje gezet. Op school …… de kinderen een knutselwerk met de juffrouw. Voor vaderdag …… Sercan een stropdas voor haar vader. Ze …… van de juffrouw een vel gekleurd papier. Op het papier …… Sercan een stropdas. Ze …… de stropdas uit. Ze ……op de stropdas hartjes. De hartjes …… rood. Op de achterkant van de stropdas ……Sercan haar naam. De moeder van Katja …… graag boeken. Katja …… voor haar moeder een boekenlegger maken. Dat …… van de juffrouw. De kinderen …… zelf kiezen wat ze maken voor hun moeder, een prikbord, schilderij, fotolijst, notitieboek, briefopener of een mok. Alle cadeautjes …… ingepakt door de kinderen. De juffrouw …… natuurlijk wel een beetje. Wat ……alle moeders en vaders blij zijn!

T2**

Schrijven

Schrijf met elk van bovenstaande werkwoorden 2 zinnen. Probeer de zinnen goed te schrijven.

Gebruik ook de woorden uit de kolom:

vader	juni	zondag
vaderdag	brief	kind
cadeau	chocola	fotolijst
stropdas	snoep	boekenlegger
mei	strik	hartjes
briefopener	moederdag	moeder

Bijvoorbeeld:

Ik wil een mok maken voor vaderdag

Schrijven

Zet de woorden in de goede volgorde

1 vaderdag elke juni is zondag van derde het

2 juffrouw met kinderen knutselwerkje maken de de een

3 krijgen op moeders bed moederdag op ontbijt

4 in op worden zonnetje het gezet moeders moederdag

5 boekenlegger een een sommige maken stropdas of voor kinderen vaderdag

Welk woord staat er?

o-n-s-e-p _____

ij-t-o-n-b _____

o-a-c-h-l-o-c _____

g-n-o-z-a-d _____

u-c-a-e-d-a _____

s-s-t-p-r-o-a-d _____

ij-f-o-s-t-l-o _____

d-w-e-k-e-e-n _____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

Taal

T3**

Schrijven

ik-mij	hij-hem	het-het	wij-ons	zij-hen/ze
jij-jou	zij-haar	u-u	jullie-jullie	

Schrijf 3 zinnen met woorden uit de eerste rij.

Schrijf 3 zinnen met woorden uit de tweede rij.

Maak ook gebruik van deze woorden

dierentuin	vos	os	uil	kooi	voedsel	olifant
kikkers	klauw	bek	spinnenweb	bomen	apen	krokodil
vleermuis	giraf	groen	bruin	geel	rood	paars
zien	kijken	horen	voeren	eten	lopen	staan

Schrijven

Maak 2 zinnen met *mijn*.

Maak 2 zinnen met *jouw*.

Maak 2 zinnen met *zijn*.

Maak 2 zinnen met *haar*.

Maak 2 zinnen met *ons*.

Maak 2 zinnen met *jullie*.

Maak 2 zinnen met *hun*

Gebruik ook deze woorden

vacht	tanden	groen
huis	geel	rood
paars	zien	kijken
horen	geven	eten
lopen	aaien	wild
klein	groot	uil
slurf	haai	schildpad
ogen	wolf	vleermuis
vogelspin	panter	kikkers

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

T4**

Schrijven

Een werkwoord verandert als er een andere persoon bij hoort. Kijk naar het voorbeeld.

Lopen	ik loop	**kijken**	ik kijk
	jij loop**t**		jij kijk**t**
	hij loop**t**		hij kijk**t**
	wij lop**en**		wij kijk**en**
	jullie lop**en**		jullie kijk**en**
	zij lop**en**		zij kijk**en**

Kun jij dat ook?

bezoeken	ik bezoek_____	**zoeken**	ik zoek_____
	jij bezoek_____		jij zoek_____
	hij bezoek_____		hij zoek_____
	wij bezoek_____		wij zoek_____
	jullie bezoek_____		jullie zoek_____
	zij bezoek_____		zij zoek_____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T5**

Schrijven

Nog meer oefenen.

voeren	ik voer_____	**wonen**	ik woon_____
	jij voer _____		jij woon_____
	hij voer _____		hij woon_____
	wij voer _____		wij won_____
	jullie voer _____		jullie won_____
	zij voer _____		zij won_____
stampen	ik stamp_____	**springen**	ik spring_____
	jij stamp_____		jij spring_____
	hij stamp_____		hij spring_____
	wij stamp_____		wij spring_____
	jullie stamp_____		jullie spring_____
	zij stamp_____		zij spring_____
kruipen	ik kruip_____	**aaien**	ik aai_____
	jij kruip_____		jij aai_____
	hij kruip_____		hij aai_____
	wij kruip_____		wij aai_____
	jullie kruip_____		jullie aai_____
	zij kruip_____		zij aai_____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam
GOED BETER BEST

onderwijsondersteunend gedrag

bijzondere dagen

Taal

T6**

Schrijf de woorden op de goede plaats:

vacht	tanden	grasveld	net	wip wap
kooi	glijbaan	schommel	klimrek	ijsbeer
wild	vrolijk	draaimolen	voetbal	spelletje
klein	groot	uil	slurf	haai
schildpad	ogen	wolf	vleermuis	bankjes
vogelspin	panter	kikkers	ijsjes	dieren
springtouw	zandbak	luchtkasteel	weekend	plezier

Hoort bij de dierentuin	Hoort bij de speeltuin

GOED BETER BEST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

T7**

Schrijven. Maak de zinnen af.

1 *'s Avonds om tien uur is het donker.*

2 Vorige maand ……

3 Vanmorgen vroeg ……

4 Vannacht ……

5 Na het weekend ……

6 Gisteravond ……

7 Morgenvroeg ……

8 Overmorgen ……

9 Afgelopen week ……

10 Volgend jaar ……

Maak ook gebruik van deze woorden

worden	zijn
staan	gaan
speeltuin	wit
schommelen	rood
zitten	zien
spelen	zon
klimrek	net
zandbak	fiets
rennen	bal
schommel	leuk
samen	wip

Vul in en kies zelf de goede vorm van het werkwoord: gaan, lopen, gaan, zijn, gaan, spelen, regenen, willen, zijn, glijden, gaan, houden, schommelen, zitten, zijn, gaan, nemen, kijken, zijn

Om drie uur …… ik naar de speeltuin. Ik …… met mijn moeder naar de speeltuin. Soms ……ik alleen op de fiets. In de speeltuin …… drie vriendjes. Zij ……ook spelen. We ……met elkaar in het klimrek. Het ……niet. Ik …… ook nog even spelen met de bal. De glijbaan …… bezet. Er …… veel kinderen van de glijbaan. We …… ook nog even naar de schommels. Ik ……erg van schommelen. Na het …… ben ik een beetje moe. Ik ga even …… op het bankje naast mijn moeder. Mijn vriendje Tim …… nog niet moe. Hij …… nog naar de wip met Kees. Om vier uur …… ik wat drinken. Mijn moeder …… op haar horloge. Het ……tijd om naar huis te gaan.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T8**

Schrijven

Zet de woorden in de goede volgorde

1 speeltuin ik altijd naar ga de

2 speeltuin van weekend in willen ook wij het genieten de

3 niet kunnen vandaag omdat het regent hard klimrek we

4 gegaan van hoeveel ben keer jij de glijbaan

5 zonneschijn regen na komt

6 nieuwe schommel hebben prachtige een we

7 week in zandbak de kunnen we het weekend volgende gaan spelen

Schrijven

willen

Schrijf met elk van bovenstaande werkwoorden 2 zinnen. Probeer de zinnen goed te schrijven.

Gebruik ook de woorden uit de kolom:

Bijvoorbeeld: *ik wil spelen in de speeltuin.*

speeltuin	klimrek	net
vriendin	vriend	wip
regen	zon	zandbak
schommel	springtouw	limonade
glijbaan	bal	jas
moeder	vader	broer
zomer	weekend	ochtend
middag	fiets	bankje

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T9**

Schrijven

Maak 2 zinnen met *mijn*.

Maak 2 zinnen met *jouw*.

Maak 2 zinnen met *zijn*.

Maak 2 zinnen met *haar*.

Maak 2 zinnen met *ons*.

Maak 2 zinnen met *jullie*.

Maak 2 zinnen met *hun*

Gebruik ook deze woorden

schommel	springtouw	limonade
glijbaan	bal	jas
moeder	vader	broer
zomer	weekend	ochtend
middag	fiets	bankje
speeltuin	klimrek	net
vriendin	vriend	wip wa
regen	zon	zandbak

Schrijven

Vul in: hem, haar, mij, het, jou, ons, ze, je, hem, jullie, ze

1. Ga je met Ana naar de speeltuin? Ja, ik zal ..... bellen.
2. Mijn vader zegt tegen ..... dat ik beter thuis kan blijven.
3. Heb je gezegd dat de zon gaat schijnen? Ja, ik heb .....gezegd.
4. Mogen wij met ..... in het klimrek spelen? Kom je naar..... toe?
5. Wil je de glijbaan nog uitproberen, of heb je ..... al uitgeprobeerd?
6. Willen jullie een bal meenemen? Ik kan ..... niet vinden.
7. We hebben twee nieuwe ballen gekocht. Heb je .....al gezien?
8. Mag ik van jou een regenjas lenen? Zal ik .....ophalen?
9. Waar staan de schommels? Ik heb .....in de speeltuin gezien.
10. Hoe vind je mijn springtouw? Ik vind ..... heel mooi.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T***

Bijzondere dagen

Elk jaar vieren we in mei moederdag. Moederdag is ontstaan in Amerika.
Sinds 1914 wordt moederdag al in Amerika gevierd.
In Nederland is het de feestdag waar moederdagcadeaus
de belangrijkste rol spelen. Vroeger, de tweede zondag in mei
in 1914, ging het vooral om het vereren van de moederrol.

Sam vindt zijn moeder erg lief en samen met de juf
maakt ze een mok voor haar moeder.
Naast de mok krijgt haar moeder een knuffel en een dikke zoen.
De moeder van Sam is gek op de dierentuin.
Op moederdag gaat het hele gezin naar de dierentuin.
De moeder van Sam wordt de hele dag in het zonnetje gezet.

Sam kijkt samen met haar moeder naar de dieren in de kooien.
Haar moeder kan goed over de dieren vertellen.
Ze zien de leeuwen, de nijlpaarden, de giraffen, de panters, de olifanten,
De zebra's, de pinguïns, de zeepaardjes, de apen en de ijsberen.

Elk jaar vieren we in junivaderdag.
De reden hiervoor was dat de 27-jarige Sonora zich begon te
realiseren welke opofferingen haar alleenstaande vader had
moeten maken om haar en haar vijf broers en zussen te laten opgroeien.
Toen Sonora 16-jaar was stierf haar moeder bij de geboorte van haar kleinste
zusje. Haar vader voedde Sonora en haar broers en zussen in zijn eentje op,
inclusief de nieuwste spruit. Sonora bewonderde haar vader daar enorm om en
vond dat als er een moederdag was er ook een vaderdag moest zijn. Sonora
wordt ook wel de moeder van vaderdag genoemd.

Adem is gek op zijn vader, samen met de juf maakt hij een das.
De vader van Adem vindt het leuk om met Adem naar de speeltuin te gaan.
Op vaderdag gaat het hele gezin naar een grote speeltuin.

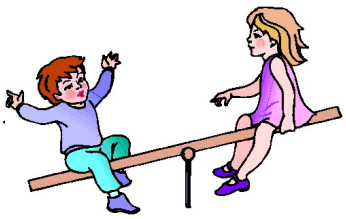

Adem speelt samen met zijn vader en zusjes op het klimrek.
Ze spelen met de bal, ze schommelen en gaan van de glijbaan.
Adem gaat met zijn zus op de wip wap.

Wat een gezellige en bijzondere dagen!

GOED BETER BEST
Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T1**

Enkel- en meervoud van zelfstandige naamwoorden

Woorden waar je **de** of **het** voor kunt zetten, kunnen in het enkelvoud en in het meervoud staan. Bijvoorbeeld: de man – de mannen
de vrouw – de vrouwen
het schrift – de schriften

Als je er één van hebt, noem je dat enkelvoud, als je er meer dan één van hebt noem je dat meervoud. Bijvoorbeeld: één stoel – drie stoelen
één tafel – tien tafels
één bloem – twee bloemen

- Meestal maak je het meervoud door –**en** achter het enkelvoud te zetten.
  Bijvoorbeeld: het woord – de woorden
  het oog – de ogen (let op: **één o** op het einde van de lettergreep.)
  de fles – de flessen(let op: **twee** medeklinkers.)
  de prijs – de prijzen (let op: de **s** wordt een **z.**)
  de brief – de brieven (let op: de **f** wordt een **v.**)

- Bij woorden die eindigen op –el, -en, -er, -em, -erd, -e, -ie, -aar, of –ier maak je het meervoud door een **-s** achter het enkelvoud te zetten.

  Bijvoorbeeld: de vogel – de vogels
  het laken – de lakens
  de puber – de pubers
  de nozem – de nozems
  de dommerd – de dommerds
  het kindje – de kindjes
  de vakantie – de vakanties

T1**

- Als het enkelvoud eindigt op één a, o, u, i, of y dan schrijf je in het meervoud **'s.**

  Bijvoorbeeld: de oma - de oma's

  de auto – de auto's

  het menu - de menu 's

  de taxi – de taxi's

  de pony – de pony's
- Dit zijn de belangrijkste regels voor het meervoud. Er zijn wel een paar uitzonderingen, maar die leer je later.

Maak nu de volgende oefening. Kijk goed naar de regels!

Zet de volgende woorden in het meervoud.

1 de bloem _____
2 het geschenk _____
2 de liefde _____
3 het zoen _____
4 de bonbon _____
5 de moeder _____
6 de vader _____
7 de mok _____
8 de das _____
9 het hart _____
10 het cadeau _____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T2**

Maak nu de rest.

1. de chocolade _____
2. de strik _____
3. het pakpapier _____
4. de knuffel _____
5. het gezin _____

6. de familie _____
7. de zus _____
8. de broer _____
9. de oom _____
10. de tante _____
11. het kind _____
12. de man _____
13. de vrouw _____
14. de dag _____
15. de maand _____

16. het land _____
17. de viering _____
18. het huis _____
19. het lied _____
20. de glimlach _____
21. de lekkernij _____
22. de verwennerij _____
23. de vriendschap _____
24. de wang _____
25. het ontbijt _____

T3**

Nog een keer meervouden

1. *dier*	- *dieren*	11. leeuw	-_____
2. olifant	-_____	12. panter	-_____
3. giraf	-_____	13. haai	-_____
4. uil	-_____	14. pinguïn	-_____
5. nijlpaard	-_____	15. flamingo	-_____
6. kooi	-_____	16. aquarium	-_____
7. dierentuin	-_____	17. vos	-_____
8. dochter	-_____	18. bever	-_____
9. zoon	-_____	19. vleermuis	-_____
10. welp	-_____	20. lama	-_____

Schrijf het meervoud van deze woorden op.

1. het meisje	11. de bek	21. de kikker
2. het jongetje	12. de nek	22. de ijsbeer
3. de ooievaar	13. de vlek	23. de papagaai
4. de aap	14. het glas	24. de insect
5. de gorilla	15. de verzorger	25. de zeehond
6. de tijger	16. de souvenir	26. de orang-oetang
7. de stokstaart	17. de schildpad	27. de kangaroe
8. het roofdier	18. de rog	28. de egel
9. de python	19. de neushoorn	29. de dolfijn
10. de klauw	20. de kameel	30. de wolf

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T4**

Schrijven

Maak nu een lijstje met 10 dieren in het meervoud. Zet het enkelvoud erachter.

1 _____ _____
2 _____ _____
3 _____ _____
4 _____ _____
5 _____ _____
6 _____ _____
7 _____ _____
8 _____ _____
9 _____ _____
10 _____ _____

Dictee

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T5**

Verkleinwoorden

Woorden waar je **de** of **het** voor kunt zetten, kun je kleiner maken,verkleinen, bijvoorbeeld:
de kat het katje

het kind het kindje

de stoel het stoeltje

- De meeste verkleinwoorden kun je maken door achter het woord ***-je*** te zetten, bijvoorbeeld kat-je, boek-je, brief-je.
- Na de letters *l-n-w-r komt* ***–tje***, bijvoorbeeld stoel-tje, maan-tje, vrouw-tje, buur-tje.
- Woorden die eindigen op een *klinker* krijgen ook ***–tje***, bijvoorbeeld ei-tje.
- Woorden die eindigen op een *m* krijgen ***–pje***. Bijvoorbeeld boom-boompje, raam-raampje. *(uitzonderingen: pannetje, sterretje etc.*
- Woorden die eindigen op *–ing* krijgen vaak bij het verkleinwoord *–kje*. De *g* wordt dus een *k*, bijvoorbeeld koning–koninkje, ketting-kettinkje.

Schrijf het verkleinwoord op.

1 de leeuwin _____
2 de kaketoe _____
3 de vlinder _____
4 de panda _____
5 de wasbeer _____
6 de muis _____
7 de inktvis _____
8 de kwal _____
9 de zeester _____
10 de kreeft _____

T6**

Vul de ontbrekende vorm in.

Voorbeeld:	**enkelvoud**	**meervoud**	**verkleinwoord**
	de dierentuin	de dierentuinen	het dierentuintje
1	de krab	_____	_____
2	de octopus	_____	_____
3	de walvis	_____	_____
4	_____	de krokodillen	_____
5	_____	_____	het vogelspinnetje
6	de duif	_____	_____
7	_____	_____	het zeearendje
8	de struisvogel	_____	_____
9	de chimpansee	_____	_____
10	_____	de antilopen	_____

Verzin nu zelf nog 5 woorden in het enkelvoud, zet ze in het meervoud en maak het verkleinwoord.

11	_____	_____	_____
12	_____	_____	_____
13	_____	_____	_____
14	_____	_____	_____
15	_____	_____	_____

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T7**

Persoonlijke voornaamwoorden (persoonswoorden)

Woorden die je in de plaats van personen of dingen gebruikt, noemen we persoonlijke voornaamwoorden.
In plaats van de naam van een persoon of een ding kun je ook een ander woord gebruiken. Je bedoelt dan met dat woord de persoon of het ding. We noemen dat persoonlijke voornaamwoorden.
Bijvoorbeeld: de vrouw – **zij** is ziek
de man – **hij** is ziek
de jas – **hij** is vuil
het kind – **het** huilt

Voor mannelijke personen/dingen in het enkelvoud gebruik je dus **hij**, voor vrouwelijke personen gebruik je **zij**. Voor het-woorden gebruik je **het**.
Dus: je broer is 20 jaar of **hij** is 20 jaar.
je zus is 25 jaar of **zij** is 25 jaar
het kind is 5 jaar of **het** is 5 jaar.
het boek is oud of **het** is oud.

Als het om meer personen/dingen gaat, gebruik je **ze** of **zij**.
Dus: de kinderen hebben vandaag geen les of **ze/zij** hebben vandaag geen les.
De vogels hebben vleugels of **ze/zij** hebben vleugels.

Wij kennen de volgende woorden voor personen of dingen:

Enkelvoud	ik
	je/jij/u
	hij/zij/ze/het
Meervoud	wij/we
	jullie
	zij/ze

Persoonlijke voornaamwoorden staan vaak bij werkwoorden. Leren en schrijven zijn werkwoorden.

Bijvoorbeeld:				
	ik	leer	ik	schrijf
	je/jij/u	leert	je/jij/u	schrijft
	hij/zij/ze/het	leert	hij/zij/ze/het	schrijft
	wij/we	leren	wij/we	schrijven
	jullie	leren	jullie	schrijven
	zij/ze	leren	ze/zij	schrijven

- **U** is beleefder dan jij. Je zegt u vaak tegen oudere mensen of mensen die je niet kent.
- **Hij** gebruik je voor mannelijke personen. De man – hij is al oud. Je kunt hij ook voor dingen gebruiken. De tafel – hij is groot.
- **Zij** gebruik je voor vrouwelijke personen. De vrouw – zij is nog jong.
- **Het** gebruik je bij het-woorden (onzijdig). Het boek – het is kapot.
- **Zij/ze** gebruik je ook als het om meer personen of dingen gaat. De mensen – ze/zij lopen op straat. De vogels – zij/ze zingen in de lente.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T7***

Oefening persoonlijke voornaamwoorden

Vul een persoonswoord in.
Kies uit: ik, je/jij/u, hij/zij/het, we/wij, jullie, zij/ze.

1 Ik speel in de speeltuin. _____speel met andere kinderen.
2 Mijn zusje speelt nog niet in de speeltuin. _____ is nog te klein
3 Mijn broer gaat ook naar de speeltuin. _____ is al groot.
4 De glijbaan is nieuw. _____is rood met blauw.
5 Jullie hebben ook een bal, want _____ gaan met de bal spelen.
6 Wij zien veel kinderen in de speeltuin, want _____hoeven niet naar school.
7 Jij loopt naar de speeltuin, want _____ hebt geen fiets.
8 Ik ga naar het klimrek, want _____ vind het klimrek leuk.
9 Die kinderen spelen alleen want _____ zijn groot.
10 Mijn vriend kan goed schommelen, want _____ komt heel hoog.
11 Wij gaan naar huis, want _____zijn moe.
12 Gaan jullie ook mee, of zijn _____ nog niet moe?
13 Mijn ouders wonen niet in de buurt van een speeltuin. _____ wonen in de stad.
14 Ga jij mee naar de speeltuin of moet _____ nog eten?
15 Het springtouw ligt op de grond. Wil jij _____ even oprapen?

Vul een persoonlijk voornaamwoord in.
Kies uit: ik, je/jij/u, hij/zij/het, we/wij, jullie, zij/ze.

1 De bus komt eraan maar _____ is te laat.
2 Jan is vandaag niet op school want _____is ziek.
3 De mensen lopen over het voetpad en _____ lopen niet hard.
4 De fiets is zwaar, want _____ weegt veel kilo.
5 De weg is rustig, want _____ is vandaag zondag.

Kies het goed woord. Zet een rondje om het goede woord.

6 Moeder pakt het springtouw. Hij/zij/het pakt het springtouw uit de kast.
7 Vader helpt op het klimrek. Hij/zij/het helpt op het klimrek in de speeltuin.
8 Wat is je naam? Hoe heet je/we/ze?
9 Het kind speelt met een bal. Hij/zij/het speelt met een bal.
10 Opa en oma komen morgen met de bus. Hoe laat komen we/ze/jullie?

Vul het goede persoonlijke voornaamwoord in.

1 Arno leest een boek over speeltuinen. = _____ leest een boek over speeltuinen.
2 Karim en Aisha zitten samen op de wip. = _____ zitten samen op de wip.
3 Ik, jij en zij wonen in Rotterdam. = _____ wonen in Rotterdam.
4 Jan en ik lopen buiten. = _____ lopen buiten.
5 Jenny kijkt naar de zandbak. = _____ kijkt naar de zandbak.
6 U woont in Amsterdam. = _____ woont dus niet in Rotterdam.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T8***

Extra oefening persoonlijke voornaamwoorden. De trainer legt uit dat er nog meer zijn.
Vul het goede persoonlijke voornaamwoord in.

1 Mijn zusje speelt met de bal. Ik zie _____.
2 Zij ziet _____ ook.
3 Heb _____ wel eens op de schommel gezeten?
4 Ik heb een voetbal. Heb jij _____ gezien?
5 Voor de glijbaan zitten kinderen te wachten. _____ hebben geen haast .
6 Mijn ouders gaan mee naar de speeltuin. _____komen altijd met de fiets.
7 Mijn buurjongen gaat ook spelen in de speeltuin. _____ neemt ook een bal mee.
8 Het gras is nog nat. _____ is nat door de regen!
9 Zonder schommel kunnen we niet schommelen. _____ zijn erg belangrijk.
10 Ik houd van voetballen. Houden _____ daar ook van?

Vul in: mij, haar, hem, het, ons, jullie, ze, hen

1 Jorg gaat vaak naar de speeltuin. Hij neemt _____ vaak mee.
2 Jullie spelen in de zandbak. Ik kan _____ goed zien.
3 Wij leren touwtje springen. Dat is niet moeilijk voor _____.
4 Ik ben mijn bal kwijt. Wie wil hem voor _____ zoeken?
5 Opa en oma komen ook naar de speeltuin. Wie brengt _____naar de speeltuin?
6 Mijn tennisballen liggen thuis. Wie wil _____ even halen?
7 De bal ligt op de grond. Ik zie _____ onder de tafel.
8 Vader speelt ook mee in de speeltuin. Ik geef _____ een zoen.
9 Moeder kan niet goed schommelen. De moeders helpen _____ .
10 Wij krijgen morgen een bal. Dat zegt vader tegen _____.

Vul het goede woord in.

1. Jan is vandaag niet naar de speeltuin, _____ is ziek.
2. Jaap komt morgen niet naar de zandbak, _____ moet naar school.
3. Mijn vader en moeder gaan mee naar de speeltuin, _____ gaan op de fiets.
4. Mijn opa en oma wonen in de buurt, _____ gaan ook mee naar de speeltuin.
5. Mijn broer en ik gaan naar de speeltuin, _____ kijken naar de glijbaan.
6. Wij krijgen een nieuwe speeltuin; ik ken _____ niet.
7. Daar komt jouw vriendin aan. Ik zie _____ lopen.
8. Deze glijbaan is nieuw. Ik zie _____ glimmen.
9. Jouw vriend staat buiten; _____wacht op _____.
10. Wij vinden die jongen aardig; _____ praat met _____.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

T9***

Dictee

16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____
29. _____
30. _____
31. _____
32. _____
33. _____
34. _____
35. _____
36. _____
37. _____
38. _____
39. _____
40. _____

WOORDENLIJST

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal
Gemeente Rotterdam

Onderwijs Ondersteunend Gedrag

Colofon

Goed, Beter, Best! is een cursusprogramma voor ouders met kinderen in groep nul en is tevens geschikt voor ouders van kinderen in groep 1 en 2. In deze cursus wordt ouderbetrokkenheid en onderwijsondersteunend gedrag gecombineerd met Nederlandse taallessen.

De cursus bestaat uit de volgende onderdelen:
- OnderwijsOndersteunend Gedrag (63 lessen in 13 thema's) en per thema Taalbladen
- Educatief Partnerschap (18 lessen in 6 thema's)
- Trainershandleiding

Goed, Beter, Best! is ontwikkeld door Stichting de Meeuw en Alsare ontwikkeling en advies in opdracht van de gemeente Rotterdam.

Planontwikkeling en coördinatie:
- Laura van der Baan (Alsare ontwikkeling en advies)

Tekst en ontwikkeling OnderwijsOndersteunend Gedrag en Educatief Partnerschap:
- Marian Veldhuis (Stichting de Meeuw)

Tekst en ontwikkeling Taalbladen in onderdeel OnderwijsOndersteunend Gedrag:
- Alsare ontwikkeling en advies

Tekst en ontwikkeling Trainershandleiding:
- Stichting de Meeuw en Alsare ontwikkeling en advies

Vormgeving lessen:
- Marian Veldhuis (Stichting de Meeuw)

Projectleiding:
- Caty Bulte en Francis Wesseling (Stichting de Meeuw)

Research:
- Marian Veldhuis, Anja van der Zanden, Greetje Heeren en Annette Diender (Stichting de Meeuw)

Projectassistentie:
- Ida Zornic (Stichting de Meeuw)

ISBN/EAN: 978-90-76166-36-0

Dit project kon worden gerealiseerd dankzij een bijdrage van het Europees Integratiefonds.

Europees integratiefonds
Van EU naar lokaal

Gemeente Rotterdam

GOED BETER BEST